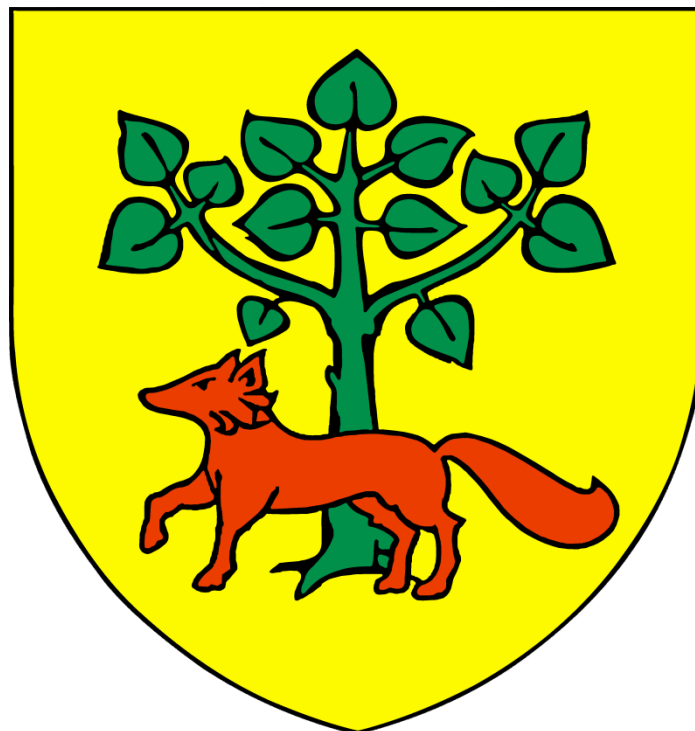

RAPORT O STANIE GMINY LISKÓW ZA 2019 ROK

Lisków, maj 2020 r.

Spis treści:

I. Wstęp

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

B. Zarządzanie gminą

III. Informacje finansowe

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

VI. Realizacja uchwał rady gminy

VII. Podsumowanie

I. Wstęp

Raport o stanie Gminy Lisków za 2019 rok został opracowany na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), który stanowi, że Wójt co roku do dnia 31 maja, przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport przedstawia informacje o gminie Lisków w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Dane pochodzą ze zbiorów Urzędu Gminy w Liskowie, jednostek organizacyjnych gminy, instytucji kultury oraz Urzędu Statystycznego.

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Lisków jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie kaliskim. Gmina oddalona jest od miasta powiatowego Kalisza o około 30 km, od miasta Turek o około 29 km, a od Sieradza o 44 km. Gminę Lisków od miasta wojewódzkiego Poznań dzieli około 146 km, od Wrocławia o 151 km a od Łodzi o 86 km. Gmina graniczy z:

- Gminą Ceków-Kolonia od północnego zachodu,
- Gminą Koźminek od południa,
- Gminą Kawęczyn od północnego wschodu (powiat turecki),
- Gminą Goszczanów od strony południowego wschodu (powiat sieradzki).

System przestrzenny gminy swym zasięgiem obejmuje 20 sołectw. Powierzchnia gminy Lisków jest równa 7 550 ha, co stanowi 6,5% powierzchni powiatu kaliskiego oraz 0,25% województwa wielkopolskiego.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 471 – trasa będąca łącznikiem pomiędzy drogą krajową nr 12 i drogą krajową nr 83. Pod względem geograficznym Lisków leży w makroregionie Niziny Południowowielkopolskiej i mezoregionie Wysoczyzny Tureckiej. Teren Wysoczyzny stanowi równinę morenową, pokrytą glinami zwałowymi złodowacenia środkowopolskiego. Na glinach zalegają płyty utworów moren czołowych, w morfologii terenu zaznaczających się jako ciągi wzniesień, zbudowanych ze żwirów i piasków. Rzeźba terenu gminy jest mało urozmaicona, falista, z lokalnymi pagórkowatymi kulminacjami o wysokościach względnych rzędu kilku metrów. Teren wznosi się łagodnie z zachodu na wschód. Dość licznie występują tu wydmy o wysokościach względnych do 10 m. Cała gmina Lisków położona jest w dorzeczu rzeki Prosny. Na terenie gminy Lisków występuje duże zróżnicowanie gleb. Przeważają gleby bielcowe i brunatne. Na krajobraz gminy składają się rozległe łąki i pola oraz lasy.

Liczba mieszkańców Gminy Lisków na koniec 2019 roku wynosiła **5.286 osób**, z czego **2.553** stanowili **mężczyźni (48,3%)**, a **2.733 kobiety (51,7%)**. W porównaniu do

roku 2018 liczba mieszkańców zmniejszyła się aż o 28 osób. Spowodowane jest to niższą liczbą osób zameldowanych na pobyt stały spoza gminy w stosunku do liczby osób wymeldowanych z pobytu stałego z naszej gminy a także przewagą liczby zgonów w stosunku do liczby urodzeń.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. na terenie Gminy Lisków zameldowanych było na pobyt czasowy 65 osób z innych gmin, w tym 7 cudzoziemców.

Aktualnie najstarsza mieszkanka Gminy Lisków ma ukończone 100 lat życia.

Ruch meldunkowy w 2019 roku na terenie gminy Lisków przedstawia się następująco:

- **zameldowało się na pobyt stały - 45 osób** (z innych gmin)
- **wymeldowało się z pobytu stałego - 64 osób;**
- **przemeldowało się na pobyt stały** (w obrębie naszej gminy) **- 25 osób;**
- **na pobyt czasowy zameldowało się – 80 osób** (w tym 44 cudzoziemców).

W 2019 roku na terenie Gminy Lisków **urodziło się 57 dzieci**, w tym 29 chłopców i 28 dziewczynek. Najczęściej nadawanymi imionami żeńskimi były: Maria i Julia. Z kolei wśród chłopców popularnym imieniem był Antoni i Franciszek. Tym razem liczba urodzeń była niższa od liczby zgonów o 4 osoby.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Liskowie w 2019 roku zarejestrowano **23 małżeństwa**, w tym 15 ślubów konkordatowych oraz 8 ślubów cywilnych.

W roku 2019 **zmarło 61 mieszkańców gminy**, w tym 28 mężczyzn oraz 33 kobiety.

W ubiegłym roku zarejestrowano w tutejszym USC także zdarzenia, które miały miejsce poza granicami Polski tj. **3 akty urodzeń dzieci** (Niemcy, Norwegia i Wielka Brytania) oraz **1 akt zgonu** (Wielka Brytania).

W 2019 roku **16 par małżeńskich** z terenu naszej Gminy zostało uhonorowanych **Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie**, przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Statystyka mieszkańców Gminy Lisków wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Zameldowani	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Pobyt stały	2.525	2.696	5.221
Pobyt czasowy	28	37	65
Razem	2.553 (48,3%)	2.733 (51,7%)	5.286

W gminie Lisków funkcjonuje 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, a OSP z Liskowa włączona jest do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. W Liskowie od 2007 r. funkcjonuje Podstacja Pogotowia Ratunkowego oraz od 2016 r. Posterunek Policji.

Na terenie gminy Lisków znajdują się placówki oświatowe oferujące edukację na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. Są to:

- Zespół Szkół w Liskowie;
- Liceum Ogólnokształcące, Technikum im. ks. W. Blizińskiego, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, szkoła dla dorosłych;
- Gimnazjum im. ks. W. Blizińskiego w Liskowie – wygaszone z dniem 31 sierpnia 2019 r.,
- Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie;
- Szkoła Podstawowa w Zakrzynie;
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie;
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie;
- Publiczne Przedszkole Sióstr Służebniczek NMP w Liskowie,
- Publiczny Żłobek w Liskowie – funkcjonujący od 1 października 2019 r.

W Liskowie funkcjonują powiatowe jednostki takie jak:

- Dom Dziecka,
 - Dom Pomocy Społecznej,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy,
- oraz prywatny Dom Seniora „Bursztynowe Zacisze” prowadzony przez „Fundację z Godnością” z Kalisza.

Gminne Towarzystwo dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie od wielu lat prowadzi Zakład Rehabilitacji Leczniczej w Liskowie.

Ważną rolę odgrywają liczne organizacje społeczne działające na terenie gminy Lisków – pełniące istotną rolę w aktywizacji mieszkańców. W gminie w 2019 r. działały następujące organizacje pozarządowe:

- TS Liskowiak,
- Stowarzyszenie „Nadzieja na Lepsze Jutro” w Liskowie,
- Stowarzyszenie Jestem w Liskowie,
- Towarzystwo Inicjatyw Wiejskich im. ks. Wacława Blizińskiego,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej – Koło Gminne Lisków,
- Szkolny Związek Sportowy „Powiat Kalisz”,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Liskowiak”,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Liskowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ciepielewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Strzałkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Koźłatkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Żychowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna Trzebień,
- Gminne Towarzystwo dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie,
- Aktywni dla Małgowa,
- Stowarzyszenie „Działamy Razem”,
- „Aktywni Rodzice” w Strzałkowie,
- Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Nadziei,

- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Koło w Liskowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Liskowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Koźlątkowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wygodzie,
- Orkiestra Dęta OSP w Liskowie.

Według Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy Lisków w 2019 roku funkcjonowało: 360 podmiotów gospodarczych, z czego 91 należy do sektora prywatnego, a 269 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działa w sektorze usług (306- ujęto tu również handel), następnie w sektorze przemysłu (45), a na końcu w rolnictwie (9).

Na terenie gminy istnieją dobre warunki do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Przez gminę Lisków przebiega szlak rowerowy, który powstał z inicjatywy Lokalnej Grupy Działania „Kraina Nocy i Dni”. W gminie funkcjonują obiekty agroturystyczne, oferujące produkty regionalne. Tereny zielone zajmują 7,5 km² powierzchni gminy Lisków. Gmina położona jest na terenie pagórkowatym, z występującymi dolinami. Cechy te stanowią o atrakcyjności turystycznej tego obszaru – **w gminie funkcjonują 4 gospodarstwa agroturystyczne**, a warunki przyrodnicze skłaniają ku uprawianiu turystyki rowerowej i pieszej. Niemniej jednak, na obszarze gminy nie wyznaczono form ochrony przyrody.

Za gospodarkę wodną i ściekową w gminie Lisków odpowiada Urząd Gminy w Liskowie. Na terenie gminy występują dwie stacje uzdatniania wody – w Liskowie oraz w Strzałkowie. Gmina Lisków jest w 100% zwodociągowana. Według danych statystycznych za 2019 rok długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Lisków wynosi 113,40 km, a liczba przyłączy do budynków mieszkalnych na terenie gminy wynosi 1264 sztuk. Zużycie wody wciągu roku na jedno gospodarstwo domowe kształtuje się na poziomie 166,13 m³. Długość sieci kanalizacyjnej 19,3 km, ilość przyłączy 434, a na terenach gdzie nie ma kanalizacji sanitarnej mamy 462 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków.

Długość dróg gminnych stan na 31 grudnia 2019 roku – **89, 282 km**. Na terenie gminy Lisków znajdują się 43 przystanki autobusowe.

W 2019 roku w Urzędzie Gminy w Liskowie wydano 73 decyzji o warunkach zabudowy, tj. o sześć więcej niż w roku 2018, co świadczy o wzroście zainteresowania inwestowaniem w budowę i rozbudowę różnorodnej infrastruktury. Interesujące jest to, że duża ilość decyzji o warunkach zabudowy (21) dotyczy budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Można powiedzieć, że nasi mieszkańcy chcą podnieść swój standard mieszkaniowy, ale równocześnie wiążą się na dłużej z miejscem zamieszkania na terenie naszej gminy. Ciekawie rozkłada się w czasie aktywność inwestorów, widać to na poniższym wykresie. Wynika z niego, że najczęściej postępowań toczyło się w I i III kwartale 2019 roku.

W celu realizacji zapisów Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy Lisków podjęła stosowne uchwały, które obowiązywały w 2019 r.:

- 1) Uchwała Nr V/32/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2015 r. uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lisków, Uchwały Nr XI/99/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 29 października 2015 r., Rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Wielkopolskiego nr KN - I.4131.1.122.2015.22, Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu nr sygn. akt IV SA/Po 609/15;
- 2) Uchwała nr X/83/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 17 września 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 3) Uchwała nr XXXIII/246/2017 Rady Gminy Lisków z dnia 30 października 2017 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lisków i ustalenia stawki takiej opłaty;
- 4) Uchwała nr V/34/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 5) Uchwała nr XVIII/144/2016 Rady Gminy Lisków z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie: określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Lisków,
- 6) Uchwała Nr VI/80/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty oraz ustalenia wyższej stawki opłaty za odpady nie zbierane selektywnie.

Wywozem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Lisków w 2019 r. zajmowało się

Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o. z Kalisza. Podmiotami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli pozostałych nieruchomości z terenu Gminy Lisków w 2019 r. były firmy: Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o., ul. Łódzka 19, 62-800 Kalisz, Zakład Wielobranżowy ŁAD Marek Buchnajzer, Tymianek 20, 62-840 Koźminek, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych S.A., ul. Bażancia 1a, 62-800 Kalisz. Miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszona przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2019 r. wynosiła:

- w okresie od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r. - 10 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane selektywnie,
- w okresie od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r. - 20 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane nieselektywnie;
- w okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. - 14 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane selektywnie,
- w okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. - 28 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane nieselektywnie.

W ramach systemu gospodarki odpadami komunalnymi objętych zostało 100 % właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Złożonych zostało 1274 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (stan na dzień 31.12.2019 r.)

Miejscem zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Lisków zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania był: Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych ORLI STAW, Orli Staw 2, 62-834 Ceków.

Osiągnięte przez Gminę Lisków poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Lisków w roku 2019 zostaną podane w szczegółowej Analizie dot. gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 rok.

Na terenie Gminy Lisków w 2019 roku funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), prowadzącym PSZOK było Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o., ul. Łódzka 19, 62-800 Kalisz. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych w formie Mobilnego Punktu Zbierania Odpadów Komunalnych odebrała firma: Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o., ul. Łódzka 19, 62-800 Kalisz. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy w 2019 roku wyniosła 1084,887 Mg, z czego 485,594 Mg to odpady zmieszane a 599,293Mg to odpady zebrane selektywnie.

Zdolności przerobowe RIPOK w Orlim Stawie w roku 2019 były wystarczające dla przyjmowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Lisków. W zakresie gospodarowania zmieszanymi odpadami komunalnymi Gmina Lisków w roku 2019 prowadziła system zgodnie z wytycznymi „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego”.

W 2019 r. wydatki związane z gospodarką odpadami komunalnymi ponosiła Gmina Lisków. Wszelkie wydatki związane z obsługą systemu w tym również wydatki poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, zostały wykazane w poniższej tabeli:

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi za okres 01.01.2019 r. do 31.12 2019 r.		
Lp.	Elementy składowe wydatków	Kwota w złotych
1.	- wydatki związane z zapłatą faktur podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem + PSZOK (faktury dot. dzierżawy, usługi wywozu i zagospodarowania odpadów) + wydatki związane z obsługą programową stanowiska pracy – opieka serwisowa + koszty wysyłki prenumeraty miesięcznika ODPADY	766 263,68
2.	- wynagrodzenie + pochodne, tzn.: ubezpieczenie społeczne, składki na Fundusz Pracy, (1 pracownik), + odpis na ZFŚS	48 268,88
3.	- zakup materiałów i wyposażenia + szkolenia	3 080,18
	Wydatki razem	817 612,74

B. Zarządzanie gminą w 2019 r.

1. Wójt, sekretarz, skarbnik

Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec
 Zastępca Wójta Dorota Sitko
 Sekretarz Gminy Katarzyna Włodarczyk
 Skarbnik Gminy Aneta Frydzińska

2. Rada Gminy Lisków

Skład Rady Gminy Lisków kadencji 2018-2023 w 2019 roku przedstawiał się następująco:

1. Bartczak Stanisław
2. Bukowiecki Stanisław - wiceprzewodniczący
3. Czaja Grzegorz
4. Heresztyn Zdzisław
5. Jaroma Joanna
6. Janicki Ryszard - wiceprzewodniczący
7. Koziarek Agnieszka
8. Kruczkowski Mariusz

9. Maciejewski Tadeusz
10. Matczak Dariusz
11. Miklas Józef - przewodniczący
12. Nowicki Radosław
13. Pawlak Marianna
14. Piorunowska Elżbieta
15. Wojtczak Paweł

Skład osobowy stałych Komisji Rady Gminy Lisków kadencji 2018-2023

a) KOMISJA REWIZYJNA

1. Radosław Nowicki - Przewodniczący Komisji
2. Mariusz Kruczkowski - Członek Komisji
3. Wojtczak Paweł - Członek Komisji
4. Joanna Jaroma - Członek Komisji

b) KOMISJA BUDŻETU, ROLNICTWA I HANDLU

1. Zdzisław Heresztyn - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bukowiecki - Członek Komisji
3. Mariusz Kruczkowski - Członek Komisji
4. Radosław Nowicki - Członek Komisji
5. Józef Miklas - Członek Komisji

c) KOMISJA OŚWIATY, KULTURY I SPORTU

1. Marianna Pawlak - Przewodnicząca Komisji
2. Grzegorz Czaja - Członek Komisji
3. Zdzisław Heresztyn - Członek Komisji
4. Dariusz Matczak - Członek Komisji
5. Agnieszka Koziarek - Członek Komisji

d) KOMISJA ŁADU, PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

1. Paweł Wojtczak - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bartczak - Członek Komisji
3. Dariusz Matczak - Członek Komisji
4. Ryszard Janicki - Członek Komisji
5. Tadeusz Maciejewski - Członek Komisji

e) KOMISJA ZDROWIA I SPRAW SOCJALNYCH

1. Elżbieta Piorunowska - Przewodnicząca Komisji
2. Agnieszka Koziarek - Członek Komisji
3. Grzegorz Czaja - Członek Komisji
4. Joanna Jaroma - Członek Komisji
5. Stanisław Bukowiecki - Członek Komisji

f) KOMISJA SKARG, WNIOSKÓW I PETYCJI

1. Tadeusz Maciejewski - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bartczak - Członek Komisji
3. Marianna Pawlak - Członek Komisji
4. Elżbieta Piorunowska - Członek Komisji

W 2019 r. Rada Gminy Lisków działała w oparciu o Statut Gminy Lisków przyjęty Uchwałą Nr XLIV/319/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 11 października 2018 r. w sprawie Statutu Gminy Lisków.

3. Jednostki pomocnicze Gminy Lisków

W Gminie Lisków funkcjonuje 20 sołectw, działających na podstawie Statutów Sołectw. W 2019 roku były to Statuty stanowiące załączniki do Uchwał Rady Gminy Lisków od nr VIII/52/2015 do nr VIII/71/2015 z dnia 11 czerwca 2015 r., które straciły moc na podstawie Uchwały Nr VII/90/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 30.05.2019 r. w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Lisków. Obowiązujące Statuty Sołectw stanowią załączniki do tej Uchwały.

Lp.	Miejscowość	Imię i nazwisko sołtysa
1.	Annopol	Stanisław Bartczak
2.	Budy Liskowskie I	Czesław Maciejewski
3.	Budy Liskowskie II	Michał Wojciechowski
4.	Chrusty	Agnieszka Urbaniak
5.	Ciepielew	Józef Miklas
6.	Józefów	Tadeusz Maciejewski
7.	Koźlątków	Przemysław Wawrzyniak
8.	Lisków	Marzena Olek - Wiąz
9.	Lisków-Rzgów	Maria Sobczyk
10.	Małalin	Joanna Kliber
11.	Małgów	Zdzisław Heresztyn
12.	Nadzież	Krzysztof Stasiak

13.	Pyczek	Aneta Jendrusiak
14.	Strzałków	Krystyna Kobusińska
15.	Swoboda	Irena Miklas
16.	Trzebień	Eugeniusz Janaszkiewicz
17.	Wygoda	Urszula Janczewska
18.	Zakrzyn	Honorata Tułacz
19.	Zakrzyn-Kolonia	Czesław Ochlik
20.	Żychów	Zdzisław Haraźny

4. Jednostki organizacyjne Gminy Lisków

Zgodnie z Rejestrem prowadzonym przez Wójta Gminy Lisków w Gminie Lisków w 2019 r. funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne gminy:

a) Urząd Gminy w Liskowie:

Urząd działa w oparciu o następujące zasady:

- a) praworządności,
- b) służebności wobec społeczności lokalnej,
- c) racjonalnego gospodarowania mieniem publicznym,
- d) jednoosobowego kierownictwa,
- e) planowania pracy,
- f) kontroli wewnętrznej,
- g) podziału zadań pomiędzy kierownictwo Urzędu i poszczególne komórki organizacyjne,
- h) wzajemnego współdziałania.

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Nr 0050.87.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 17.12.2018 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Liskowie.

W skład Urzędu wchodzi samodzielne stanowiska pracy oraz następujące referaty:

- A) Referat Organizacyjny (OR),
- B) Referat Finansowy (FN),
- C) Referat Infrastruktury i Ochrony Środowiska (ROI),
- D) Urząd Stanu Cywilnego (USC),
- E) Referat Oświaty i Sportu (ROS),
- F) Pełnomocnik d/s przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych (AL),
- G) Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych (IN).

Referaty dzielą się na stanowiska pracy jedno lub wieloosobowe. Organizację wewnętrzną referatów, a w szczególności liczbę etatów, zakres zadań referatów i stanowisk pracy, zasady podpisywania pism przez pracowników, określa Wójt. Szczegółowe zakresy czynności poszczególnych pracowników określa Wójt na wniosek Sekretarza Gminy. Referatami kierują kierownicy. Pracownicy zatrudniani na poszczególnych stanowiskach, mogą wykonywać swoje obowiązki również na podstawie umowy zlecenia.

W Urzędzie zostały utworzone następujące stanowiska kierownicze:

- 1) Zastępcy Wójta,
- 2) Zastępcy kierownika Urzędu Stanu Cywilnego,
- 3) kierownika referatu finansowego, którym jest Skarbnik Gminy,
- 4) Zastępcy Skarbnika Gminy,
- 5) kierownika referatu organizacyjno, którym jest Sekretarz Gminy,
- 6) kierownika referatu infrastruktury i ochrony środowiska,
- 7) kierownika referatu oświaty i sportu.

Według danych statystycznych za 2019 rok przeciętna liczba zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Liskowie wynosiła 34,7 etatów ogółem, z czego 2,2 to pracownicy zatrudnieni przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych. W przeliczeniu na osoby w 2019 r. było to 36 pracowników (28 kobiet), w tym 35 pełnozatrudnionych (27 kobiet), 10 osób zatrudnionych na umowy okresowe (9 kobiet) i 1 osoba niepełnozatrudniona (1 kobieta). Wynagrodzenia osobowe pracowników Urzędu za 2019 rok wyniosły 1790,4 tysięcy złotych. Pracownicy Urzędu w 2019 r. ogółem przepracowali 59,5 tysięcy godzin.

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o następujące dokumenty strategiczne, programy czy polityki:

- Strategia Rozwoju Gminy Lisków na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/263/2014 z dnia 12.08.2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Lisków na lata 2014-2020,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/262/2014 z dnia 12.08.2014 r. w sprawie: przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020,
- Aktualizowana Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Lisków,
- Aktualizowany Budżet Gminy Lisków,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lisków,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Lisków przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/270/2014 z dnia 25.09.2014 r. w sprawie przyjęcia Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lisków na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Lisków,
- Diagnoza zjawisk kryzysowych dla Gminy Lisków,
- Program Rewitalizacji dla Gminy Lisków na lata 2017 – 2023,
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami,
- Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,

- Plany Odnowy Miejscowości we wsiach: Lisków, Lisków-Rzgów, Pyczek, Koźlątków, Zakrzyn, Żychów, Budy Liskowskie I, Strzałków, Małgów, Ciepielew,
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków,
- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lisków.

b) Gminny Ośrodek Opieki Społecznej:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie realizuje zadania z zakresu pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek wypełnia zadania pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. wraz z późn. zm., ustawie o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. z późn. zm., ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016 r., ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r, a także ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W szczególności zadania realizowane są poprzez tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym poprzez rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej, diagnozę, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje programy z zakresu przeciwdziałania przemocy i narkomanii, podejmując współpracę z organizacjami pożytku publicznego i stowarzyszeniami, Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi, a także z osobami fizycznymi i prawnymi. Ponadto pracownicy GOPS zajmują się tworzeniem i wdrażaniem projektów socjalnych i programów dotyczących wsparcia i pomocy na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich oraz zagrożonych patologiami społecznymi i marginalizacją. Realizowane są działania profilaktyczne wspólnie z GKRPA oraz policją na rzecz dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie narażonych na uzależnienia.

W 2019 r. w skład grup roboczych wchodził przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni, asystenci rodzin), Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych, pedagodzy.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. W 2019 roku odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego: 27 marca, 23 czerwca, 30 września, 19 grudnia, na których uczestnicy rozmawiali

o problemach przemocy występujących w rodzinach na terenie Gminy i w jaki sposób im przeciwdziałać. Na spotkaniach również:

- przedstawiano działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- omawiano przypadki rodzin zamieszkujących Gminę Lisków, w których zachodziło podejrzenie występowania przemocy w rodzinie,
- przedstawiono działania podejmowane przez GOPS, Policję, oświatę, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie udzielania pomocy i wsparcia rodzin dotkniętych problemem przemocy,
- przedstawiciel Policji przeprowadził pogadankę nt. zakładania Niebieskiej Karty.

Czynności podejmowane i realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny – w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie – obejmuje Procedura "Niebieskiej Karty". Ideą procedury jest nawiązanie współpracy i działanie interdyscyplinarne w myśl założenia, że przemoc w rodzinie nie jest wyłącznie zagadnieniem prawnokarnym, ale również socjalnym, psychologicznym i zdrowotnym. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie Niebieskiej Karty- formularza A w przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu stosowania przemocy wobec członków rodziny. Zgłoszenia takiego mogą dokonać przedstawiciele instytucji pomocowych bądź inne osoby, które powzięły informacje o problemie przemocy domowej. Niebieska Karta A wpływa do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2019 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 Niebieskich Kart, z czego wszystkie 5 zostało przekazanych z Komisariatu Policji w Koźminku.

W 2019 r. prowadzono procedury "Niebieska Karta" w 17 rodzinach z czego :

- w 12 rodzinach kontynuowano procedury Niebieskiej Karty rozpoczęte w latach ubiegłych,
- w 5 rodzinach Niebieskie Karty założono w 2019 r.

W 2019 r. zakończono 10 Niebieskich Kart z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje do pracy w danej rodzinie, specjalistów z różnych dziedzin, współpracujących ze sobą w ramach tzw. grup roboczych. W 2019 r. odbyło się 26 spotkań grup roboczych dla 17 rodzin. Grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, według procedury Niebieskiej Karty. Dodatkowo Grupy Robocze mogą podejmować inne zadania sprzyjające zmianie sytuacji rodziny, jak chociażby wzmacnianie jej zasobów, motywowanie do realizowania przyjętych działań poprzez kierowanie do grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kierowania do specjalistów, w tym psychologów, pedagogów, terapeutów uzależnień. Ponadto członkowie GR monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, a także dokumentują działania podejmowane wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz ich efektów. Po zakończeniu procedury Niebieskiej karty, rodzina jest monitorowana przez kolejne trzy miesiące przez terenowego pracownika socjalnego.

c) Jednostki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Liskowie
- Szkoła Podstawowa w Zakrzynie
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie
- Gimnazjum w Liskowie – wygaszone z dniem 31.08.2019 r.

Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjum w roku 2019 (stan SIO 30.09.2019).

Lp	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym w klasach:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	12	217	19	22	31	21	16	36	21	28	23
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	9	109	16	8	11	7	12	12	17	15	11
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	9	100	18	10	7	9	11	12	15	7	11
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	9	61	13	4	3	3	8	4	9	10	7
	Razem	39	487	66	44	52	40	47	64	62	60	52

Ogólna liczba uczniów w szkołach uległa zmniejszeniu w porównując dane systemu informacji oświatowej z 30 września 2018 r. w sumie o 75 uczniów. Zmalała również liczba oddziałów, czego powodem całkowite wygaszenie gimnazjum z dn. 31.08.2019 r.

Ponadto w Gminie Lisków w roku 2019 funkcjonowało 1 przedszkole publiczne dotowane przez Gminę Lisków, dla którego organem prowadzącym jest Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny Niepokalanego Poczęcia N.P.

Stan organizacji przedszkola w roku 2019 (stan SIO 30.09.2019).

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Przedszkole publiczne	4	100
	Ogółem:	4	100

Sieć przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych zapewnia opiekę wszystkim dzieciom z naszego terenu. W roku 2019 sieć szkół Gminy Lisków w pełni zabezpieczała aktualne potrzeby mieszkańców gminy, a publiczne przedszkole uzupełniane oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych stwarzało możliwość korzystania z usług wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym i odpowiadało obserwowanemu popytowi. W szkołach prowadzonych przez Gminę do 31.08.2019 r. naukę pobierało **18 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, 7 uczniów**

o potrzebie nauczania indywidualnego (gimnazjum – 2, szkoła podstawowa -5) oraz **5 uczniów o potrzebie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia**, co powodowało wzrost liczby dodatkowych godzin przydzielanych z organu, a w szczególności godzin na nauczanie indywidualne, zajęcia rewalidacyjne, co wynikało z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego uczniów wydawanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Zatrudniono 2 nauczycieli wspomagających oraz jedną pomoc nauczyciela dla dzieci wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Z dniem 31.08.2019 roku Gimnazjum im. Ks. Wacława Blizińskiego w Liskowie uległo wygaszeniu i zakończyło swoją działalność.

Natomiast z dniem 1 września 2019 r. Szkoła Podstawowa im. J. Wybickiego w Liskowie przeniosła się do budynku po gimnazjum przy ul. ks. W. Blizińskiego 44 a w Liskowie. Również z dniem 1 września nową siedzibę zyskał oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Liskowie, który od 1 września 2019 znajduje się w budynku Hali Sportowo – Widowiskowej w Liskowie. W budynku po Szkole Podstawowej w Liskowie oprócz żłobka swoją siedzibę na I piętrze znalazła również **Regionalna Izba Pamięci Gminy Lisków oraz Uniwersytet III wieku w Liskowie**.

Ważnym elementem w polityce edukacji dzieci i młodzieży jest tzw. wskaźnik uprzedzszkolnienia. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 7 lat. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego, a powyższy obowiązek rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. Zapewnienie warunków do spełniania powyższego obowiązku oraz realizacji prawa dzieci wieku 3–5 lat do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, jest zadaniem własnym gminy.

W 2019 roku w gminie Lisków zamieszkiwało 228 dzieci w wieku 3-6 lat (tj. roczniki 2013 do 2016). Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w poszczególnych placówkach wynosi 50%. 16 dzieci uczęszczało do placówek wychowania przedszkolnego na terenie innych gmin, a w naszych placówkach zapisanych było 14 dzieci z innych gmin.

Zgodnie z podjętymi w 2018 r. działaniami, w dniu 1 października 2019 r. uruchomiliśmy pierwszy samorządowy żłobek w powiecie kaliskim, który otrzymał nazwę **Publiczny Żłobek w Liskowie**. Uczęszcza do niego szesnaścioro dzieci, a jego siedzibą jest budynek po Szkole Podstawowej w Liskowie przy ul. ks. W. Blizińskiego 27. Gmina Lisków na organizację zajęć dodatkowych oraz sfinansowanie bieżących kosztów utrzymania nowych miejsc opieki nad dziećmi, uzyskała dofinansowanie w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020 w ramach działania 6.4 Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi na realizację projektu pn. „**Z myślą o najmłodszych - pierwsze miejsca żłobkowe w Gminie Lisków**”. Całkowita wartość projektu to 377 716,73 zł, w tym kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego

Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020 to 339 856,73 zł. Jednocześnie otrzymaliśmy dofinansowanie z Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019 w wysokości 478 663,00 zł, z którego został sfinansowany remont budynku po Szkole Podstawowej w Liskowie obejmujący dostosowanie pomieszczeń do potrzeb organizacji opieki nad dziećmi do lat 3. W żłobku znajdują się 2 nowoczesne sale do zajęć, sala do spania, pomieszczenie wychowawców, kolorowe łazienki dostosowane do dzieci, toaleta ogólnodostępna, szatnia, wózkownia, nocnikownia, pomieszczenie magazynowe, a także kuchnia ze zmywalnją,

Do żłobka uczęszcza 16 dzieci. Placówka posiada wykwalifikowaną kadrę:

- dyrektora z funkcją opiekuna,
- 2 opiekunów,
- woźną.

Dla bezpieczeństwa podopiecznych w żłobku działa monitoring. Na zewnątrz znajduje się ogrodzony plac zabaw z wyposażeniem dostosowanym do ich wieku. Żłobek znajduje się w bliskim sąsiedztwie szkoły i przedszkola co sprawia, że uzupełnia ofertę istniejących placówek. Przestronne, jasne i funkcjonalne wnętrza, a także nowoczesne wyposażenie w postaci mebli i zabawek wywołują pozytywne wrażenia u dzieci oraz ich rodziców.

Wskaźnik liczby dzieci do lat 3 objętych opieką żłobkową dla naszej gminy wynosi 8,79%. Wskaźnik nie jest miarodajny, ponieważ do obliczeń brane były pod uwagę tylko te dzieci, które uczęszczają do Publicznego Żłobka w Liskowie. Gmina Lisków nie posiada informacji odnośnie liczby dzieci uczęszczających do żłobków na terenie innych Gmin, a zamieszkałych na terenie Gminy Lisków.

Według stanu SIO na dn. 30.09.2019 r. w szkołach podstawowych pracowało 59 n-li pełnozatrudnionych oraz 15 n-li niepełnozatrudnionych tj. w sumie 64,42 etatów oraz 18 pracowników administracji i obsługi (tj. 11,11 et.). Poziom zatrudnienia jest kształtowany przez godziny zajęć obowiązkowych i dodatkowych w szkołach oraz zastępstw za nieobecnych nauczycieli, którzy przebywali na urloпах zdrowotnych (1 osoba), urloпах macierzyńskich (2 osoby), a także zmniejszeniem liczby etatów w gimnazjum. Poziom zatrudnienia jest kształtowany przez proces wygaszania gimnazjum i pojawienie się w szkołach podstawowych dodatkowych klas VII i VIII.

Sprawdzian ósmoklasistów pisało w sumie 63 uczniów, w tym w **SP Lisków 29**, (uczeń który z przyczyn zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu w powyższym terminie, napisał egzamin w terminie czerwcowym), **SP Ciepielew 9**, **SP Strzałków 15**, **SP Zakrzyn 10 uczniów**. W podziale na I i II część najlepiej sprawdzian wypadł w Szkole Podstawowej w Ciepielewie, która uzyskała wyniki powyżej średniej krajowej– cz. I (j.polski i matematyka) – 61,50% i cz. II j. angielski) – 58,00%. Najniższy wynik w zakresie cz. I i II uzyskała SP w Strzałkowie cz. I – 43,37 % i cz. II- 41,27 %. Część I w podziale na polski i matematykę najlepiej wypadła również w SP Ciepielew polski – 71,00 %, matematyka – 52,00%, a najslabiej j. polski SP Zakrzyn – 55,20 %, a matematyka SP Strzałków – 28,60%.

Do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 60 uczniów. Wszyscy uczniowie zdawali egzamin z języka angielskiego.

Realizując obowiązki nałożone na gminę ustawą Prawo oświatowe, dowożono dzieci do szkół lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół co prezentują poniższe tabele. Obowiązek dowozu realizowano również w stosunku do dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy.

Wyszczególnienie (stan 31.03.2018 r.)		Wyszczególnienie (stan 31.03.2019 r.)
Lp.	Szkoła	
1	Gimnazjum	40
2	Sz. P. Strzałków	43
3	Sz. P. Ciepielew	36
4	Sz. P. Zakrzyn	35
5	Sz. P. Lisków	11
6	Dzieci niepełnosprawne do Ośrodków Specjalno – Wychowawczych i szkół	7
	Razem	172

W sumie Gmina dowoziła 172 dzieci, w tym również dzieci niepełnosprawne zamieszkałe na terenie gminy Lisków do Szkół i Ośrodków Specjalno -Wychowawczych. Z tej formy dowozu korzysta 7 dzieci, w tym 3 uczniów było dowożonych jest na podstawie umów zawartych przez Gminę z przewoźnikiem oraz 4 uczniów dowożonych było przez rodziców, którym refundowane są koszty dowozu. Na organizację dowozu w 2019 r. wydano **223 027,14 zł**, a w 2018 roku 251 454,23 zł, co jest kwotą o 28 427,09 zł niższą.

Wydatki wykonane w 2019 roku na oświatę wyniosły **7 008 495,96 zł**, co stanowi **24,14 %** ogólnych wydatków budżetu Gminy wynoszących **29 027 220,47 zł**. **Wysokość subwencji oświatowej i otrzymanych dotacji w 2019 roku to 5 334 127,97 zł, co stanowi 76,11 % ogólnych wydatków wykonanych na oświatę.** Środki własne gminy wydatkowane na działalność oświatową wyniosły **1 674 367,99 zł, co stanowi 23,89 % ogólnych wydatków wykonanych na oświatę gminy.** **Udzielona dotacja w 2019 r. dla Publicznego Przedszkola S.S. N.M.P. to 697 506,05 zł.**

Wydatki na oświatę, to znacząca część budżetu niemal każdej jednostki samorządu terytorialnego. Źródła ich pochodzenia subwencja oświatowa, dotacje i inne są niewystarczające na pokrycie potrzeb związanych z funkcjonowaniem oświaty w naszej gminie.

Zestawienie wydatków w 2019 r. na prowadzenie poszczególnych szkół podstawowych i gimnazjum w przeliczeniu na jednego ucznia prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa szkoły	Statystyczna liczba uczniów (1/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2018 + 2/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2019)	Ogólna kwota wydatków na szkołę (zł)	Roczny wydatek na ucznia (zł)	Miesięczny wydatek na ucznia (zł)
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	201,33	1 962 305,12	9 746,71	812,23
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	98,33	1 260 033,53	12 814,33	1 067,86
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	82,66	1 178 767,70	14 260,44	1 183,37
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	50,00	843 000,21	16 860,00	1 405,00
5.	Gimnazjum im. Ks. Wacława Blizińskiego w Liskowie	40,00	979217,97	24 480,45	2 040,04

Zestawienie wydatków w 2019 r. na prowadzenie poszczególnych oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w przeliczeniu na jednego ucznia prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa szkoły, w której działa oddział przedszkolny	Statystyczna liczba uczniów (1/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2018 + 2/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2019)	Ogólna kwota wydatków na oddział przedszkolny (zł)	Roczny wydatek na ucznia (zł)	Miesięczny wydatek na ucznia (zł)
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	22,33	91 020,00	4 076,13	339,68
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	16,66	81 517,70	4 893,02	407,75
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	16,67	147 903,43	8 872,43	739,37
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	13,34	83 992,47	6 296,29	524,69

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że w szkołach podstawowych najwyższe wydatki na ucznia są w Szkole Podstawowej w Ciepielewie, która jest najmniejszą ze szkół prowadzonych przez Gminę Lisków i wynoszą 1 405,00 zł. Natomiast najniższe wydatki na ucznia są w Szkole Podstawowej w Liskowie, która jest największą ze szkół prowadzonych przez Gminę Lisków i wynoszą 812,23 zł na ucznia. Natomiast w oddziałach przedszkolnych najniższy wydatek na ucznia przypada również na dziecko w oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Liskowie i wynosi 339,68 zł. W tym oddziale przedszkolnym jest również najwięcej dzieci w stosunku do pozostałych oddziałów. Wysoki wydatek na ucznia oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Zakrzynie wynika z faktu uczęszczania do oddziału dzieci wymagających stosowania specjalnych metod nauki i organizacji pracy, co wiąże się z koniecznością zatrudnienia dodatkowego nauczyciela dla tego oddziału.

d) Baza sportowa i rekreacyjna

Baza sportowa i rekreacyjna Gminy Lisków to następujące obiekty:

- a) Hala sportowo –widowiskowa w Liskowie,
- b) Kompleks sportowy Moje Boisko Orlik 2012 wraz placem zabaw i siłownią zewnętrzną,
- c) Boisko sportowe wraz z siłownią zewnętrzną ul. Ogrodowa w Liskowie.

Stan bazy sportowej w naszej gminie należy uznać za zadowalający, zarówno pod względem jej prawności technicznej, jak również wykorzystania. Wszystkie obiekty sportowe jak również plac zabaw poddawane są corocznym przeglądom stanu technicznego. Nie mniej jednak intensywna eksploatacja bazy rekreacyjno sportowej naszej gminy, wymusza coroczne nakłady na konserwację oraz jej utrzymanie w nienagannym stanie, w tym także koszty zatrudnienia personelu obsługującego w/w obiekty, co prezentuje poniższa tabela:

Razem realizacja wydatków budżetowych w 2019 r. na obiekty sportowe	w tym:		
	wydatki na wynagrodzenia	pozostałe wydatki związane z obiektami sportowymi	wydatki inwestycyjne związane z obiektami sportowymi
289 270,48 zł	86 204,01 zł	189 416,47 zł	13 650,00 zł

Powyższa tabela pokazuje, że 29,80 % ogólnych wydatków na utrzymanie obiektów sportowych stanowią wydatki wynagrodzenia, natomiast pozostałe wydatki tj. wydatki m.in. na energię elektryczną, gaz, przeglądy obiektów, koszty ubezpieczeń obiektów, zakup usług remontowych, zakup materiałów i wyposażenia to 65,48 % ogólnych wydatków. Natomiast wydatki inwestycyjne na obiekty sportowe w 2019 r. stanowiły 4,72 % ogólnych wydatków na obiekty sportowe i obejmowały niżej wymienione zadanie:

- zakup maszyny czyszczącej.

e) Instytucje kultury Gminy Lisków

Zgodnie z Rejestrem Instytucji Kultury prowadzonym przez Wójta Gminy Lisków w Gminie Lisków w 2019 r. funkcjonowały następujące instytucje kultury:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie (nr wpisu do rejestru 1/92)

Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie jest samorządową instytucją kultury, która realizuje swe statutowe założenia tzn. gromadzi, opracowuje, udostępnia zbiory, udziela informacji oraz popularyzuje książkę i czytelnictwo. Biblioteka jest instytucją, która uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym lokalnego środowiska. Spełnia określoną rolę kulturotwórczą i wychowawczą. Aby ją realizować proponuje różne formy pracy z czytelnikiem. Dostosowuje je do postawionych celów, potrzeb użytkowników, warunków lokalowych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie zorganizowała w 2019 r. szereg imprez przybliżających mieszkańcom swoją działalność, promujących książkę i czytelnictwo oferując formy indywidualne, grupowe i zbiorowe. Biblioteka współpracuje z wieloma instytucjami, m.in. szkołami z terenu gminy Lisków, przedszkolem, innymi bibliotekami z powiatu kaliskiego, Środowiskowym Domem Samopomocy im. Jana Pawła II w Liskowie, Zakładem Aktywności Zawodowej „Swoboda”, Kołem Emerytów i Rencistów w Liskowie, Klubem Seniora oraz Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

Do zadań biblioteki należy między innymi:

- gromadzenie książek i materiałów bibliotecznych
- opracowywanie książek w systemie SOWA
- udostępnianie zbiorów
- działalność informacyjno-bibliograficzna
- popularyzowanie czytelnictwa
- działalność kulturalno-oświatowa
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami.

Działalność kulturalno-oświatowa prowadzona w 2019 r. przez Gminną Bibliotekę Publiczną przedstawiała się następująco:

- Luty - Ferie zimowe dla najmłodszych oraz przedstawienie bajki przez aktorów Teatru Maska, pt. „Przyjaźni dar odwróci zły czar”;

- Marzec - Obsługa czytelnika w systemie elektronicznym SOWA; Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem, pt. „Niemcy moja mała ojczyzna”- drugi żywioł;

- Kwiecień - Bezpłatne szkolenia komputerowe dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz członków Klubu Seniora w Liskowie, Spotkanie z Krystyną Velkową - odkrywcą punktów kalendarza na ziemi kaliskiej; „Legenda o Złotej Kaczce” dedykowana najmłodszym czytelnikom biblioteki;

- Maj - Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem dla dzieci, pt. „Opowieść o pięciu ważnych zawodach: ratowniku medycznym, żołnierzu, policjancie, listonoszu i strażaku”, Lekcja biblioteczna dla uczniów klas III Szkół Podstawowych, pt. „Katalogi w bibliotece”; Gminny Konkurs Recytatorski dla uczniów klas I-III ze Szkół Podstawowych Gminy Lisków, Bajka dla najmłodszych czytelników „Prastara księżnica skarb i tajemnica”;

- Czerwiec - Lekcja biblioteczna dla szóstoklasistów, pt. „ Katalogi w bibliotece”, Spotkanie z Romanem Czejarkiem- polskim dziennikarzem, prezenterem, konferansjerem, publicystą, autorem humorystycznych opowiadań, Zajęcia z florystyki dla czytelników Klubu Seniora w Liskowie;

- Lipiec - Wyjazd czytelników biblioteki do garncarskiej wioski w Kamionce;

- Wrzesień - Bajka dla dzieci, pt. „Kot w butach”; Narodowe Czytanie w bibliotece przez członków Młodzieżowej Orkiestry, Dętej w Liskowie;

- Październik - Konkurs dla uczniów z oddziałów przedszkolnych na najpiękniejszą zakładkę do książki, pt. „Mój Pluszowy Miś”,

- Listopad - Dzień Pluszowego Misia – spotkanie z autorką książek dla dzieci, wielu biografii i słuchowisk radiowych” - Violetta Piasecką;

- Grudzień - Bajka dla dzieci p.t.” Miś Marceli i Przyjaciele kłopotów mają wiele”; spotkanie z autorką ciekawych antologii i cytatów Krystyną Szwalbe dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz członków Klubu Seniora w Liskowie, spotkanie z polską autorską Katarzyną Enerlich dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz członków Klubu Seniora w Liskowie.

Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie corocznie wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Liskowie organizują w ramach ferii zimowych i wakacji letnich tzw. „Kulturalne Piątki”, w ramach których organizowane są zajęcia dla dzieci, gry zabawy, wyjazdy edukacyjne.

Gminna Biblioteka Publiczna od 25.08.2015 r. była pierwszą biblioteką w powiecie kaliskim, która przystąpiła do promocji swojej placówki na blogu w.bibliotece.pl. i znajduje się w czołówce aktywności spośród 2240 bibliotek.

W 2019 roku otrzymała dotację 8.367,00 zł ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” - Priorytet 1 – Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych. Natomiast wkład własny w kwocie 8.500,00 złotych pochodził z budżetu Gminy Lisków. Książki zakupiono według następujących kategorii: sensacja, kryminał, fantastyka, literatura obyczajowa, biografie, literatura dla dzieci i młodzieży.

Ogółem do księgozbioru biblioteki w 2019 roku włączono 826 woluminów.

Dane statystyczne za 2019 r.:

1. Liczba użytkowników zarejestrowanych - 928
2. Liczba czytelników - 615
3. Księgozbiór ogółem - 21790
4. Liczba odwiedzin ogółem - 7194
5. Wypożyczenia książek ogółem - 13077
6. Liczba zakupionych książek - 691
7. Wypożyczenia na 100 mieszkańców - 263
8. Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców - 411
9. Liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 100 mieszkańców - 13
10. Zbiory opracowane komputerowo w stosunku do ogólnej liczby zbiorów - 100%

11. Biblioteka posiada 14 komputerów z dostępem do Internetu w tym 11 komputerów dla użytkowników i czytelników. Dostęp do Internetu jest bezpłatny i każdy użytkownik może z niego korzystać w godzinach otwarcia biblioteki.

12. Obsługa czytelnika jest prowadzona w systemie elektronicznym SOWA 2.

- Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie (nr wpisu do rejestru 2/92)

Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie jest samorządową instytucją kultury. Siedzibą GOK-u jest budynek, którego właścicielem jest Gmina Lisków. Zakres i cele działania przekształconej placówki określa statut GOK-u, nadany mu przez Radę Gminy Lisków. Do podstawowych zadań placówki należą: edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowań wiedzą i sztuką, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kultury, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Podjętymi przez GOK działaniami, dążymy do wypracowania modelu instytucji, jako wiodącego centrum kulturalnego regionu, działającego na rzecz zachowania, upowszechniania i promocji kultury, do ukształtowania postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze ludzi różnych środowisk, wieku i wykształcenia. Wszelkie inicjatywy mają na celu promocję walorów kulturalnych, historycznych i turystycznych regionu. Priorytetem Gminnego Ośrodka Kultury jest obecnie troska o animację i rozwój aktywności twórczej, jej upowszechnianie i promocję oraz dbałość o zachowanie tradycji, a także wartości kulturowych, liczących się w regionie, co pozwoli w sposób bardziej kreatywny zaspokoić potrzeby kulturalne społeczeństwa naszej gminy. Służy temu prowadzona na miarę naszych sił kadrowych i środków finansowych różnorodna działalność kulturalna. Pozwala wszystkim chętnym na korzystanie z naszych zajęć oraz zapełnienie czasu wolnego.

Instytucją kultury podległą Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Liskowie jest Wiejski Dom Kultury w Małgowie.

W 2019 roku w GOK-u w Liskowie działały następujące grupy i sekcje:

1. Taneczna Grupa początkowa - składa się z 22 osób.
2. Zespół taneczny Promyczki MINI - składa się z 22 osób.
3. Zespół taneczny Promyczki JUNIOR - składa się z 24 osób.
4. Zespół taneczny Promyczki - składa się z 8 osób.
5. Orkiestra Dęta – składa się z 25 osób.
7. Zespół i Kapela Ludowy „Liskowianie” – składa się z 22 osób.
8. Klub Seniora „Ruch – Zapał – Życie”, w którym uczestniczy 46 osób.
9. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie składa się z 42 słuchaczy.

Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie dysponuje nowoczesną salą widowiskowo-taneczną oraz innymi salami konferencyjnymi, co pozwala na organizację wielu imprez edukacyjno-kulturalnych. GOK Lisków w swoim budynku prowadzi Izbę Pamięci, poświęconą historii lokalnej naszej gminy. Dobrze układa się współpraca z placówkami oświatowymi z terenu naszej gminy jak i gmin sąsiednich, parafiami, lokalnymi

stowarzyszeniami z terenu gminy, jednostkami organizacyjnymi w gminie Lisków oraz lokalną prasą.

Zestawienie imprez kulturalnych, artystycznych i turystycznych zorganizowanych bądź współorganizowanych przez GOK w Liskowie w 2019 roku:

L.p.	Termin	Nazwa imprezy	Miejsce realizacji i organizatorzy	Frekwencja- ilość osób
1.	8 styczeń 2019 r.	Spotkanie Opłatkowe - występ dzieci z grupy teatralnej Kurtyna	Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Liskowie. Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	100osób
2.	11 styczeń 2019 r.	Spotkanie organizacyjne Klubu Seniora	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Klub Seniora	46 osób
3.	14 stycznia 2019 r.	Ferie z kultura 2019 Wesołe miasteczko, warsztaty plastyczne, muzyczne, wyjazdy edukacyjno - kulturalne	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	300 osób
4.	Styczeń 2019	Dzień Babci i Dziadka Program na ferie 2019	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	20 osób
5.	23 stycznia 2019 r.	Dzień Babci i Dziadka	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	80 osoby
6	26 stycznia 2019 r.	Widowisko obrzędowe „Jasełka, Herody, Niedźwiedzie”	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	400 osób
7.	luty 2019 r.	Warsztaty plastyczne	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	20 osób
8.	3 marca 2019 r .	Gminny Dzień Kobiet „Koncert w Cygańskim Taborze	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	400 osób

9.	15 marca 2019 r.	Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	40 osób
10.	27 marca 2019 r.	Gminny Festiwal Piosenki Lisków 2019	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	60 osób
11.	22 -29 marca 2019 r.	Warsztaty Wielkanocne	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	20 osób
10.	14 kwiecień 2019 r.	Koncert Operetki	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	100 osób
11.	18 kwiecień 2019 r.	Wielkanocne warsztaty dla dzieci	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	25 osób
12.	29 kwiecień 2019 r.	Konsultacje folklorystyczne dla Zespołu Ludowego Liskowianie	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	35 osób
13.	18 maja 2019 r.	Spotkanie z historią	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	120 osób
14.	1 maja 2019 r.	Święto Józefowa	Sołtys wsi Józefów we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Liskowie	80 osób.
15.	22 maj 2019 r.	Gminny Dzień Matki	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	60 osób
16.	Maj 2019 r.	Święto Rodziny	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	25 osób
17.	28 maja 2019 r.	Zakończenie roku akademickiego 2018/2019 UTW	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie	60 osób
18.	7 - 8 czerwca 2019 r.	Festiwal Orkiestr Dętych w Gryficach udział Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Liskowa	Gryficki Dom Kultury	1200 osób
19.	16 czerwca 2019 r.	III Targi w Gminie Lisków „Praca i Kultura Wsi”	Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	120 osób

20.	16 czerwca 2019 r.	15 – lecie Zespołów tanecznych Zakończenie roku kulturalnego	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	200 osób
21.	16 czerwca 2019 r.	Gminny Dzień Seniora	Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	250 osób
22.	16 czerwca 2019 r.	Zjazd Sołtysów Powiatu Kaliskiego	Wójt Gminy Lisków Powiat Kalisz Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	120 osób
23.	2 lipiec – 22 sierpień 2019 r.	Wakacyjny cykl warsztatów artystycznych	Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	250 osób
24.	14 – 19 lipca 2019 r.	Wyjazd edukacyjno – kulturalny Morawy – Wiedeń	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	45 osób
25.	28 lipiec 2019 r.	Wyjazd edukacyjno – kulturalny Wrocław – Wojśławice dla członków Klubu Seniora	Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Klub Seniora w Liskowie	46 osób
26.	25 sierpień 2019 r.	Dożynki Gminno – Parafialne	Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	800 osób
25.	31 sierpień 2019 r.	Udział Zespołu Folklorystycznego „Liskowianie”		12 osób
26.	7 wrzesień 2019 r.	Zespół Folklorystyczny „Liskowianie „ na święcie ulicy Niecałej		15 osób

27	1 październik 2019 r.	Rozpoczęcie zajęć Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Liskowie	Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	42 osoby
28.	18 październik 2019 r.	Zajęcia plastyczne dla dzieci	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	12 osób
29.	25 październik 2019 r.	'Straszaki - cudaki'	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	12 osób
30.	18 listopad 2019 r.	Klub Seniora – Ogólnopolski Dzień Seniora	Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Klub Seniora „Ruch-Zapał - Życie”	46 osób
31.	Grudzień 2019 r.	Warsztaty świąteczne	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	12 osób

f) Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda”:

Zakład Aktywności Zawodowej „SWOBODA” powołany został Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr X/53/2003 z dnia 10 grudnia 2003 r.

Podstawowym przedmiotem działalności zakładu jest rehabilitacja zawodowa, społeczna i zdrowotna osób z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Zakład zatrudnia 28 osób z niepełnosprawnościami co stanowi 70% ogółu zatrudnionych, w tym 20 osób z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności i 8 osób z umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Pracownicy personelu stanowią 30% ogółu zatrudnienia.

Źródłem finansowania Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda” są środki własne uzyskiwane z tytułu prowadzonej działalności, środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, inne środki publiczne oraz spadki, zapisy, darowizny.

Miejscem prowadzenia działalności jest miejscowość Swoboda 1, oraz Lisków ul. ks. Wacława Blizińskiego (pawilon handlowy przy cmentarzu).

Zakład prowadzi działalność o charakterze wytwórczo – usługowym w zakresie produkcji i sprzedaży sadzonek drzew, krzewów i roślin ozdobnych, zagospodarowania terenów zielonych, prac porządkowych, usług koparko – ładowarką, montażu elementów meblowych, sprzedaży artykułów dekoracyjnych.

Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda” zakończył rok 2019 dodatnim wynikiem finansowym – zyskiem w wysokości 34 232,85 zł. Przychody zakładu ukształtowały się na poziomie 1 537 473,17 zł, natomiast koszty 1 503 240,32 zł. Wydatki inwestycyjne w kwocie 128 406,00 zł sfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obejmowały zakup hali stalowej oraz wykonanie powierzchni z kostki

brukowej. Realizowane inwestycje poprawiają warunki i komfort pracy pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością, a tym samym jakość świadczonych usług.

Wypracowany zysk zostanie przekazany na Zakładowy Fundusz Aktywności, ze środków którego finansowane będą między innymi wydatki związane z poprawą warunków pracy i rehabilitacji, zakupem leków, sprzętu rehabilitacyjnego, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych pracownikom z orzeczoną znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

g) SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Liskowie:

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Liskowie działa na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej, innych przepisów prawnych dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz statutu stanowiącego załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIII/95/2011 z dnia 29 grudnia 2011 roku Rady Gminy Lisków w sprawie nadania statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Liskowie.

Głównym celem SP ZOZ GOZ w Liskowie jest prowadzenie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia. Do głównych zadań należy:

- badania i porada lekarska,
- leczenie,
- opieka nad kobietą ciężarną, jej porodem, położeniem oraz nad noworodkiem,
- opieka nad dzieckiem zdrowym,
- pielęgnacja chorych,
- pielęgnacja przewlekle chorych,
- pielęgnacja i opieka nad niepełnosprawnymi,
- prowadzenie działalności profilaktycznej, oświatowo- wychowawczej i promocji zdrowia,
- orzekanie i opiniowanie o stanie zdrowia,
- opieka nad uczniami w środowisku nauczania i wychowania,
- opieka środowiskowo – rodzinna sprawowana przez położną i pielęgniarki środowiskowo-rodzinne,
- diagnostyka laboratoryjna,
- badania obrazowe,
- leczenie i profilaktyka stomatologiczna,
- specjalistyczna opieka medyczna w zakresie ginekologii i położnictwa
- uczestniczenie w kształceniu osób przygotowujących się do wykonywania zawodu medycznego lub wykonujących zawód medyczny,
- potwierdzanie profilu zaufanego.

Zakład sprawuje opiekę zdrowotną nad mieszkańcami Gminy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie medycyny ogólnej, rodzinnej, położnictwa, ginekologii oraz stomatologii.

SP ZOZ GOZ w Liskowie zatrudniał w 2019 roku:

- 3 lekarzy na pełny etat,

- 3 lekarzy na niepełny etat,
- 3 pielęgniarki POZ / środowiskowo - rodzinne/
- 3 pielęgniarki ambulatoryjne,
- 1 pielęgniarka w środowisku nauczania,
- 1 położną,
- 1 pomoc dentystyczną,
- 1 kierowcę,
- 1 sprzątaczkę,
- 1 sekretarkę medyczną,
- 1 pomoc administracyjną / 1/2 etatu.

h) Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

a) związki międzygminne:

- Gmina Lisków należy do Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”.

b) stowarzyszenia JST:

- Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych, WOKiSS Poznań,
- Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (Uchwała Nr IV/21/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 09.02.2015 w sprawie wyrażenia woli utworzenia Stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko-Ostrowska.

c) inne formy współdziałania (LOT, LGD, inne):

- Gmina Lisków należy do LGD 7 Kraina Nocy i Dni (Uchwała Nr XXXVIII/247/2010 Rady Gminy Lisków z dnia 28.06.2010 r. w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia „LKGD7 - Kraina Nocy i Dni”),
- inicjatywa międzygminna – Porozumienie Między Burmistrzami dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym (Uchwała Nr XXIII/173/2013 Rady Gminy Lisków z dnia 28.02.2013 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Lisków do inicjatywy międzygminnej – Porozumienie Między Burmistrzami dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym);

d) współpraca międzynarodowa:

- brak podpisanych umów o współpracy międzynarodowej.

III. Informacje finansowe

19 grudnia 2018 roku Rada Gminy jednogłośnie uchwaliła budżet Gminy Lisków na 2019 rok. Struktura budżetu Gminy Lisków wygląda następująco: dochody zaplanowano w wysokości 25.96.994,00 zł, natomiast planowane wydatki stanowią kwotę 24.351.592,60 zł, nadwyżka budżetu w kwocie 745.401,40 zł, zostanie przeznaczona na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Najwyższe wydatki w budżecie czyli ok. 30 % przeznaczone są na pomoc społeczną i pomoc dla rodzin (w tym m.in. wypłata świadczeń 500 + i zasiłków rodzinnych). Kolejną pozycję w budżecie zajmują wydatki na oświatę i wychowanie przedszkolne, stanowią one 28 % wydatków ogółem Gminy.

W 2019 roku na zadania inwestycyjne zaplanowano kwotę 4.357.557,20 zł, co stanowi prawie 18 % wydatków ogółem z przeznaczeniem między innymi na następujące zadania:

- „Przebudowa dróg gminnych”;
- „Przebudowa ulic Ogrodowej i Spółdzielców w Liskowie”;
- „Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków”;
- „Poprawa systemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Lisków”;
- „Modernizacja budynków komunalnych”;
- „Zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń hali sportowo – widowiskowej z jego przebudową na publiczny oddział przedszkolny”;
- „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń na parterze budynku Szkoły Podstawowej w Liskowie z przeznaczeniem na publiczny żłobek”;
- „Adaptacja pomieszczeń na publiczny żłobek w Liskowie”;
- „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania I piętra Budynku Szkoły Podstawowej w Liskowie z przeznaczeniem na „Regionalną Izbę Pamięci” wraz z przebudową klatki schodowej”;
- „Budowa i modernizacja linii oświetlenia ulicznego”;
- „Dotacja celowa na wspólną realizację projektu ”Regionalna zintegrowana infrastruktura informacji przestrzennej aglomeracji kalisko – ostrowskiej”.

W budżecie Gminy zaplanowane były również dotacje na funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, Publicznego Przedszkola Sióstr Służebniczek NMP. Jak co roku budżet przewiduje również dotacje dla licznie funkcjonujących stowarzyszeń tj.: Ochotniczych Straży Pożarnych, Towarzystwa Sportowego „Liskowiak” Towarzystwa Dzieci i Osób Niepełnosprawnych oraz dla innych organizacji działających w poszczególnych sołectwach na terenie Gminy Lisków.

W 2019 roku priorytetowym zadaniem oprócz poprawy systemu gospodarki wodno – ściekowej było utworzenie pierwszego na terenie gminy publicznego żłobka. Ponadto nasz samorząd zamierzał dokonać sprzedaży 5 uzbrojonych działek budowlanych, co niestety się nie udało oraz zakończyć przygotowanie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lisków”, co z kolei nastąpiło w styczniu 2020 r. Ponadto zaplanowana była i zrealizowana operacja przeniesienia siedziby Szkoły Podstawowej w Liskowie. W dziedzinie kulturalnej zaplanowane były wyjątkowe widowiska folklorystyczne w wykonaniu m.in. artystów lokalnych.

Budżet gminy na 2019 rok został zmieniany w ciągu roku:

- Uchwałą Nr IV/38/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 17 stycznia 2019 roku;
- Uchwałą Nr V/63/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 21 lutego 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.15.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 7 marca 2019 roku;
- Uchwałą Nr VI/66/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.36.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 25 kwietnia 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.40.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 7 maja 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.49.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 23 maja 2019 roku;
- Uchwałą Nr VII/82/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 30 maja 2019 roku;
- Uchwałą Nr VIII/93/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 12 czerwca 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.64.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 19 czerwca 2019 roku;

- Uchwałą Nr IX/104/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 18 lipca 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.81.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 25 lipca 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.95.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 27 sierpnia 2019 roku;
- Uchwałą Nr X/110/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 29 sierpnia 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.109.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 24 września 2019 roku;
- Uchwałą Nr XI/116/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 27 września 2019 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.114.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 30 września 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.119.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 16 października 2019 roku;
- w Uchwale Nr XII/118/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 28 października 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.125.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 8 listopada 2019 roku;
- Uchwałą Nr XIII/132/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 26 listopada 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.136.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 12 grudnia 2019 roku;
- Uchwałą Nr XIII/142/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 30 grudnia 2019 roku;
- Zarządzeniem nr 0050.145.2019 Wójta Gminy Lisków z dnia 31 grudnia 2019 roku

W wyniku dokonanych zmian budżet na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił:

- plan dochodów ogółem	-	30.877.019,59 zł
- zrealizowano	-	32.084.162,51 zł
- co stanowi	-	103,91 %
- plan wydatków ogółem	-	30.508.628,37 zł
- zrealizowano	-	29.027.220,47 zł
- co stanowi	-	95,14 %

Planowane subwencje w kwocie 8.946.250,00 zł zostały zrealizowane w kwocie 8.946.250,00 zł, co stanowi 100,00 %. Na poszczególne części subwencji ogólnej przypadały następujące kwoty:

- część oświatowa subwencji ogólnej	- wykonanie	5.167.629,00 zł
- uzupełnienie subwencji ogólnej	- wykonanie	63.453,00 zł
- część wyrównawcza subwencji ogólnej	- wykonanie	3.507.757,00 zł
- część równoważąca subwencji ogólnej	- wykonanie	207.411,00 zł

Poszczególne części subwencji ogólnej były przekazywane na rachunek Gminy przez Ministerstwo Finansów w terminach i kwotach zgodnych z przyjętym planem.

Wydatki budżetu gminy Lisków uchwalone przez Radę Gminy Lisków na dzień 31 grudnia 2019 roku po zmianach wynosiły 30.508.628,37 zł, wykonane w kwocie 29.027.220,47 zł, co stanowi 95,14 % planu rocznego. Zrealizowane wydatki budżetowe stanowiły:

1. Wydatki bieżące zaplanowane w wysokości 24.430.538,17 zł, wykonano w kwocie 23.080.274,90 zł, co stanowi 94,47 % planu; w tym:

- wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie planowane w wysokości 8.760.337,70 zł, wykonano w kwocie 8.055.521,08 zł co stanowi 91,95 % planu;

2. Wydatki inwestycyjne planowane w wysokości 6.078.090,20 zł zrealizowano w kwocie 5.946.945,57 zł, co stanowiło 97,84 % planu.

Planowane przychody w kwocie 2.771.645,18 zł, zrealizowano w wysokości 2.771.645,18 zł, z tego:

- z tytułu przychodów z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na realizację zadania: „Poprawa systemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Lisków” w kwocie 1.833.000,00 zł. Pożyczka została zrealizowana w wysokości 1.833.000,00 zł, co stanowi 100,00 % planu;
- z tytułu przychodów z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 400.000,00 zł. Kredyt zaciągnięto w wysokości 400.000,00 zł, co stanowi 100,00 % planu;
- z tytułu wolnych środków plan 349.205,59 zł, realizacja w wysokości 345.205,59 zł, co stanowi 100,00 % planu;
- z tytułu przychodów ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych plan 189.439,59 zł. Przychody zostały zrealizowane w wysokości 189.439,59, co stanowi 100,00 %, planu.

Planowane rozchody w wysokości 3.140.036,40 zł wykonano w wysokości 3.140.036,40 zł, co stanowi 100,00 % planu i przeznaczono zgodnie z planem na spłatę kredytów bankowych zaciągniętych na zadania inwestycyjne.

Zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2019 r. wynosiły 3.495.341,63 zł. Zobowiązania zaciągnięto na realizację inwestycji, w tym:

-	na zadania inwestycyjne z 2010 r.	-	80.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2013 r.	-	100.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2014 r.	-	450.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2016 r.	-	312.500,00 zł
-	na kanalizację ul. Ogrodowa 2016 r. pożyczka WFOŚiGW	-	171.141,63 zł
-	na linię do higienizacji na oczyszczalni ścieków - pożyczka WFOŚiGW	-	224.400,00 zł
-	na kanalizację ul. Ogrodowa – pożyczka WFOŚiGW	-	372.300,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2017 r.	-	215.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2018 r.	-	270.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2018 r.	-	900.000,00 zł
-	Na zadania inwestycyjne z 2019 r.	-	400.000,00 zł

Kwota zobowiązań na dzień 31.12.2019 roku wynosiła: 776.160,74 zł, w tym zobowiązania wymagalne 0,00 zł.

Kwota należności na dzień 31.12.2019 roku wynosi: 1.157.064,10 zł, w tym zaległości 1.127.324,54 zł.

Wykonanie budżetu gminy Lisków na dzień 31.12.2019 roku przedstawia się następująco:

	Plan	Wykonanie	%
Dochody	30.877.019,59	32.084.162,51	103,91
Wydatki	30.508.628,37	29.027.220,47	95,14
Przychody	2.771.645,18	2.771.645,18	100,00
Rozchody	3.140.036,40	3.140.036,40	100,00

Na dzień 31.12.2019 r. budżet Gminy Lisków zamknął się nadwyżką w wysokości 3.056.942,04 zł, przy planowanej nadwyżce w kwocie 368.391,22 zł.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informacją objęto mienie komunalne gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Informacje sporządzono na podstawie art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych /Dz.U. z 2019 r. poz. 869/ Pod pojęciem mienia przyjęto składniki majątkowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Zmiany w zakresie stanu mienia komunalnego wpływające na zwiększenie wartości to realizacja zadań inwestycyjnych, otrzymanie od innych jednostek, natomiast zmniejszenia wartości mienia spowodowane jest przekazaniem środków trwałych do innych jednostek organizacyjnych lub likwidacją.

Odsetki od środków na rachunkach bankowych uzyskane przez gminę w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wynoszą 11.933,12 zł;

Wpływy z umów z tytułu najmu lokali za 2019 rok wynoszą 96.380,01 zł;

Wpływy z opłat za wodę i ścieki w 2019 roku – 983.316,26 zł;

Wpływy z opłat za korzystanie z hali sportowo – widowiskowej – 11.574,80 zł.

Gmina Lisków posiada grunty o powierzchni 104,9205 ha w tym:

- użytki rolne zabudowane o powierzchni 0,8143 ha,
- grunty orne o powierzchni 11,8203 ha,
- tereny rekreacyjne o powierzchni 1,6276 ha
- inne tereny zabudowane o powierzchni 2,8844 ha
- las o powierzchni 1,8500 ha
- łąki o powierzchni 0,2218 ha
- grunty zadrzewione o powierzchni 0,1200 ha
- nieużytki o powierzchni 0,0300 ha
- zurbanizowane tereny niezabudowane o powierzchni 0,0227 ha
- grunty pod drogami 82,6901 ha
- tereny przemysłowe 0,8509 ha
- grunty pod rowami 1,9884 ha

Gmina Lisków oddała w wieczyste użytkowanie:

- Działkę Nr 262/2 o powierzchni 0,1653 ha;
- Działkę Nr 420/2 o powierzchni 0,1570 ha.

Gmina Lisków oddała w trwały zarząd:

- Działkę Nr 1835 o powierzchni 0,8948 ha – Szkoła Podstawowa w Strzałkowie;
- Działkę Nr 642/2 o powierzchni 0,4155ha – Szkoła Podstawowa w Zakrzynie;

Gmina Lisków na podstawie zawartych umów użyczenia oddała w bezpłatne użytkowanie nieruchomości:

Lp.	Biorący w użyczenie	Nr działki/ miejsce położenia	Powierzchnia	Przeznaczenie
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	423/5 w msc. Lisków, ul. Ks. W. Blizińskiego 42A	1.397,46 m ²	Budynek z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury
2.	Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda”	część działki Nr 499/1 położonej w msc. Lisków, ul. Ks. W. 3.Blizińskiego	120 m ²	Działalność gospodarczo - rehabilitacyjną
3.	Towarzystwo Sportowe „Liskowiak”	Działka Nr 694/3 położonej w msc. Lisków ul. Ogrodowa	8.400 m ²	Boisko sportowe
4.	Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu	Lokal użytkowy w msc. Lisków ul. Ks. W. Blizińskiego	48,5 m ²	Podstacja Pogotowia Ratunkowego
5.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wygodzie	Lokal użytkowy w msc. Młyniska 1 , działka nr 283	51,66 m ²	Działalność Koła Gospodyń Wiejskich w Wygodzie

Gmina Lisków na podstawie umowy przekazała w użyczenie dla Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda” środek trwały – samochód Opel Vivaro o wartości 97.032,00 zł z przeznaczeniem do przewozu osób niepełnosprawnych

Gmina Lisków na podstawie zawartych umów użyczenia otrzymała w bezpłatne użytkowanie nieruchomości:

L.p.	Użyczający	Nr działki/ miejsce położenia	Powierzchnia	Przeznaczenie
1.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 977/1 położonej w msc. Lisków, ul. A. Szewczyka	450 m ²	Budowa chodnika
2.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 226 położonej w msc. Lisków, ul. Rzgowska	2.100 m ²	Budowa chodnika

3.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 186 położonej w msc. Żychów	1.200 m ²	Budowa chodnika
4.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 186 położonej w msc. Żychów	21.300 m ²	Budowa chodnika
5.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 751 położonej w msc. Zakrzyn	17.200 m ²	Budowa chodnika
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzynie	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 583/3	272,64 m ²	Świetlica wiejska
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Koźlątkowie	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 265	730 m ²	Świetlica wiejska
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Strzałków	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 1044/3	594,94 m ²	Wiejskie Centrum Kulturalno – Sportowe
9.	Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Wszystkich Świętych w Liskowie	Miejsca postojowe znajdujące się na działce Nr 809/12	6 miejsc postojowych	Miejsca postojowe

Gmina Lisków nie jest ograniczona żadnymi prawami rzeczowymi jak służebność, zastaw i hipoteka.

Gmina posiada udziały w Spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe o wartości 507.777,01 zł. Gmina w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. objęła udziały w Spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe o wartości 22.000,00 zł.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii:

a) Strategia Rozwoju Gminy Lisków

Strategia Rozwoju Gminy Lisków została przyjęta Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr XXXVIII/263/2014 z dnia 12 sierpnia 2014 i zawierała główne cele polityki gospodarczo – społecznej dla Gminy Lisków oraz kierunki dla pozostałych planów Gminy.

W 2019 roku realizowano następujące cele zawarte w Strategii:

Cel 2. Nowoczesna infrastruktura:

2.1. Poprawa jakości infrastruktury drogowej

2.1.2. Budowa chodników przy drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz budowa ścieżek rowerowych

- 2.1.3. Modernizacja systemu oświetleniowego
- 2.1.4. Przebudowa dróg powiatowych przebiegających przez teren Gminy w porozumieniu z powiatem kaliskim
- 2.2. Poprawa jakości infrastruktury sieciowej
 - 2.2.3. Modernizacja sieci wodociągowej
 - 2.2.4. Modernizacja stacji uzdatniania wody wraz z budową nowej studni
 - 2.2.5. Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
 - 2.2.6. Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy
 - 2.2.7. Działania edukacyjne w zakresie zachowań proekologicznych
- 2.3. Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł energii
 - 2.3.1. Budowa infrastruktury zwiększającej dostęp do Internetu w ramach projektu „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa”
- 2.4. Modernizacja infrastruktury społecznej
 - 2.4.1. Poprawa jakości infrastruktury sportu i rekreacji
 - 2.4.2. Modernizacja świetlic wiejskich
- 2.5. Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa Mieszkańców
 - 2.5.5. Budowa placów zabaw
- 2.6. Realizacja obiektów infrastruktury społecznej w technologii budownictwa energooszczędnego
 - 2.6.2. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

b) Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/262/2014 z dnia 12.08.2014 r. w sprawie: przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 jest dokumentem spójnym ze Strategią Rozwoju Gminy Lisków na lata 2014-2020, zwaną dalej Strategią. Plan ten powstał jako część uzupełniająca zapisy Strategii i zawiera uszczegółowienie projektów wyodrębnionych w ramach schematu celów strategicznych. Część diagnostyczna Planu Rozwoju Lokalnego opracowana została na podstawie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej zawartej w punkcie trzecim Strategii.

c) Program ochrony środowiska dla Gminy Lisków przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/270/2014 z dnia 25.09.2014 r. w sprawie przyjęcia Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lisków na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019):

W ramach operacji Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w 2019 r. w Gminie Lisków:

- zrealizowano inwestycję Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Liskowie – budowa studni nr 2 – za kwotę 485.850 zł, wykonując uzbrojenie studni oraz montując zbiornik retencyjny o pojemności 100 m³,
- zrealizowano inwestycję Budowa kanalizacji sanitarnej oraz przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Nadziej – za kwotę 1.233.416,17 zł, która polegała na

wykonaniu sieci kanalizacji sanitarnej o długości 3514 mb. oraz przebudowie sieci wodociągowej o długości 2110 mb,

- zrealizowano inwestycję Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Liskowie, ul Polna – za kwotę 526 678,76 zł, wykonując 776 mb. wodociągu i 1220 mb. sieci kanalizacyjnej,

- zrealizowano inwestycję Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Liskowie – za kwotę 1.300.000 zł, w skład której wchodziła przebudowa przepompowni ścieków surowych oraz punktu zlewnego.

d) Plan gospodarki odpadami

Plan gospodarki odpadami realizowany jest w oparciu m.in. o założenia funkcjonowania Związku Komunalnego Czyste Miasto, Czysta Gmina. W 2019 roku został przeprowadzony przetarg na odbiór nieczystości stałych od mieszkańców, który wyłonił firmę obsługującą powyższe zadanie. Gmina Lisków zrealizowała również następujące działania :

- prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
- przeprowadzenie zbiórki odpadów wielkogabarytowych
- przeprowadzenie zbiórki elektrośmieci.

e) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lisków

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lisków został przyjęty uchwałą Rady Gminy Lisków Nr XVII/137/2016 w dniu 16.05.2016.

W 2019 roku w ramach działań edukacyjnych dalszym ciągu propagowano możliwość uzyskania przez osoby prywatne dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na wymianę źródeł ciepła z programu „Czyste powietrze”.

Natomiast w działaniach inwestycyjnych Gmina Lisków w 2019 r. :

- zamontowała pompę ciepła w budynku Żłobka i Regionalnej Izby Tradycji.

f) Program Rewitalizacji dla Gminy Lisków na lata 2017 – 2023

Program Rewitalizacji dla Gminy Lisków na lata 2017 – 2023 uchwalony został Uchwałą Rady Gminy Lisków NR XXXIV/249/2017 w dniu 30 listopada 2017 roku.

W ramach realizacji Programu w 2019 roku zrealizowano następujące inwestycje:

- „Przebudowa i zmiana użytkowania I piętra budynku szkoły Podstawowej z przeznaczeniem na „Regionalną Izbę Pamięci wraz z przebudową klatki schodowej” za kwotę łączną 809.738 zł, w tym dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego w ramach PROW – 500.060 zł,
- ukończono inwestycję „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Koźlątkowie”, za kwotę 450.966,52 zł.

g) Plany odnowy miejscowości

Plany odnowy miejscowości posiadały w 2019 roku następujące sołectwa:

Budy Liskowski, Chrusty, Ciepielew, Koźlątków, Lisków, Lisków- Rzgów, Małgów, Pyczek, Strzałków, Trzebienie, Zakrzyn, Żychów.

W ramach bieżącej działalności odbyły się tutaj zawody wędkarskie, warsztaty kulinarne, warsztaty regionalnych ozdób świątecznych, rajdy rowerowe, wyjazdy edukacyjne poza Gminę Lisków, zjazdy rodzinne organizowane przez lokalne stowarzyszenia czy grupy odnowy, festyny rodzinne.

W ramach aktywności kół poddano rewitalizacji pomieszczenia w Liskowie oraz Pyczku.

h) Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2016 – 2020 przyjęta Uchwałą Nr XXV/185/2016 Rady Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2016r.

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma wpływ na wdrożenie w gminie nowego modelu polityki społecznej. Strategia kierunkuje działania władz samorządowych i instytucji opieki społecznej, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na pełnienie aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego systemu opieki społecznej. Zorientowanie strategii na wybranych grupach społecznych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych, rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób i rodzin, a także zaktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu.

W 2019 r. liczba osób, które skorzystały ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej wyniosła:

- pomoc społeczna: 279 osób
- świadczenie wychowawcze: 590 rodzin, 910 dzieci
- świadczenie alimentacyjne: 14 rodzin, 20 osób
- stypendia socjalne: 46 osób
- 300+ : 435 rodzin, 631dzieci
- Liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń: 279 osób.

- Głównymi przyczynami udzielania świadczeń z pomocy społecznej są: niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm.

- Liczba osób bezdomnych, za których główne miejsce przebywania uznaje się daną gminę - 1 osoba.

- Odsetek mieszkańców zagrożonych ubóstwem: 5,3 %.

- Stopa bezrobocia wyniosła 2,5%.

- Liczba gospodarstw domowych na terenie gminy bez osób pracujących to 20.

Analizując ocenę zasobów za rok 2019 jak i lata poprzednie możemy sformułować poniższe wnioski i rekomendacje:

- Dokonana ocena zasobów pomocy społecznej dowodzi, że działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie przynosi zamierzone efekty.

- Dane liczbowe ukazują, że zarówno skala potrzeb społecznych jak i skala możliwości ich zaspokajania utrzymuje się w zasadzie na niezmiennym poziomie.

i) Gminny program wspierania rodziny

Gminny program wspierania rodziny został opracowany na lata 2019 - 2021. Program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem programu jest:

- pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej, które będzie możliwe poprzez realizację następujących zadań: pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo- wychowawczych poprzez wspieranie rodziny. Pomoc taką będzie oferował asystent rodziny oraz rodzina wspierająca; zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków do życia i rozwoju; zapewnienie wypoczynku dla dzieci w okresie letnim i zimowym jako forma wsparcia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji gminnego programu profilaktyki alkoholowej.
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej poprzez realizację następujących zadań: zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo- wychowawczych poprzez umieszczenie w placówce opieki najbardziej zbliżonych do środowiska lokalnego lub formach instytucjonalnych, odpowiednio dla diagnozy dziecka, na czas kryzysu rodziny naturalnej; reintegracja rodziny poprzez ponowne podjęcie funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodzinę naturalną dziecka po przezwyciężeniu problemów życiowych, stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną oraz odtworzenie i wzmocnienie funkcji rodziny.
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowej w rodzinach wymagających interwencji poprzez realizację następujących zadań: systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy, pielęgniarki, policjantów, wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i prawne, podejmowanie działań podnoszących kompetencje zawodowe pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających.

Gminny program wspierania rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodziny. Wsparcie rodziny ma opierać się na zasadzie pomocniczości bowiem tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na samodzielne, prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywaniu własnej aktywności i wewnętrznego potencjału. Tak więc pomoc jest nakierowana w pierwszej kolejności na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne ma być zapewnione w sytuacji ostatecznej.

Z Gminnego programu wspierania rodziny oraz ostatniego sprawozdania z realizacji programu wysuwają się następujące wnioski:

- należy kontynuować zatrudnienie asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i obejmie je długoterminowym wsparciem,
- potrzebna jest praca psychologa, terapeuty uzależnień oraz radcy prawnego z rodzinami,
- ważne jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem asystentów rodziny,

- konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- ważne jest, aby podnosić kwalifikacje pracowników socjalnych i asystentów rodziny zajmujących się pracą z rodziną.

j) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Lisków został opracowany na lata 2018 - 2023. Program został wprowadzony Uchwałą Nr XXXVIII/283/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 28 marca 2018r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Lisków na lata 2018-2023.

Program działa w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Głównymi realizatorami Programu są Urząd Gminy Lisków oraz Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele następujących instytucji: Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe.

Celem programu jest zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach z terenu Gminy Lisków poprzez:

- a) systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinach,
- b) zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i skuteczności ochrony ich praw,
- c) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- d) łączenie i koordynowanie działań lokalnych tj. sektora publicznego i organizacji pozarządowych,
- e) podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- f) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Cele są realizowane poprzez następujące działania:

- uprzedzające tj. diagnoza, informacja, edukacja kierowane do ogółu mieszkańców gminy, w tym także do osób zajmujących się zawodowo pomaganiem osobom potrzebującym,
- interwencyjne tj. opiekuńcze kierowane do osób doznających przemocy w rodzinie, a pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wspierająco-terapeutyczne dla osób uwięzionych w przemoc domową (ofiara, świadek, sprawca),
- działania edukacyjno - korekcyjne dla osób funkcjonujących w środowisku dotkniętym przemocą domową.

Założenia programu, przewidywane efekty:

- zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Lisków wobec zjawiska przemocy,
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.

k) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin i realizowane jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, jest sporządzony w oparciu o cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 - 2020.

Merytoryczną podstawą do finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są zadania określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277) oraz zadania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz. 1030 ze zm.).

Źródłami pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i gminnego programu narkomanii, są dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszone przez przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi. Opłaty te mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to przede wszystkim:

- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnień,
- b) współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Gminy Lisków, (członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego z 6 osobami);
- c) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie między innymi poprzez:
 - finansowanie wyjazdów i kolonii z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i z rodzin gdzie występuje przemoc 30 dzieci,

- finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych "Zachowaj Zdrowy Styl Życia" dla 300 uczestników,
- organizowanie spotkań przed świątecznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień z terenu Gminy Lisków wraz ze słodkim upominkiem dla 120 uczestników,
- udział dzieci w spotkaniach teatralnych z programem terapeutycznym dla 300 uczestników,
- współdziałanie w zakresie procedury "Niebieskiej Karty" - 5 rodzin;
- interwencje wobec przemocy w rodzinie podjętych przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych - 3 rodziny.

d) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych, między innymi poprzez:

- dofinansowanie realizacji przez nauczycieli programów profilaktycznych dla uczniów w Szkołach Podstawowych w ramach szkolnego programu profilaktyki,
- finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez: promowanie zdrowego stylu życia,
- promowanie/wspieranie/dofinansowanie programów profilaktyki z elementami zajęć sportowych,
- wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy,
- włączanie się w kampanie i akcje profilaktyczne zarówno o charakterze lokalnym jak i ogólnopolskim,
- finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS,
- organizowanie szkoleń członków Komisji i osób aspirujących do pracy w tych strukturach (obowiązek ustawowy),
- organizowanie dla młodzieży, rodziców i nauczycieli szkolnych i pozaszkolnych (środowiskowych) programów profilaktycznych,
- organizowanie dla sprzedawców napojów alkoholowych szkoleń.

Komisja współpracuje z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu,
- Komenda Miejska Policji w Kaliszu,
- Posterunek Policji w Liskowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie,
- Urząd Gminy w Liskowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie,
- SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Liskowie,
- Szkoły i inne placówki oświatowe dla których Gmina Lisków jest organem prowadzącym
- Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe,

- Organizacje pozarządowe i inne.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie. Zadania wynikające z Programów realizowane są przez Wójta Gminy Lisków dysponującego środkami finansowymi w ramach Programu.

Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, realizowane jest przez cały rok kalendarzowy 2019 r. w ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je Plan wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 - ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

I) Program współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2019 roku.

Program współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2019 roku, zwany dalej Programem, został przyjęty Uchwałą nr XLV/329/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 8 listopada 2018 roku.

Celem Programu było określenie czytelnych zasad w zakresie wspierania przez Gminę działań organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Lisków w 2019 roku.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi realizowana była przede wszystkim w formie zlecenia realizacji zadań publicznych poprzez:

- wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
- powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji.

Zgodnie z postanowieniami Programu zasady współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi w 2019 r. opierały się w pierwszej kolejności na zlecaniu organizacjom realizacji zadań gminy, które Program określa jako zagadnienia priorytetowe i odbyło się to po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert lub z pominięciem otwartego konkursu ofert, jeżeli przepisy przewidują inny tryb zlecenia.

W 2019 r. z budżetu Gminy Lisków na realizację Programu współpracy przeznaczono:

- zadania sportowe – 50.000,00zł.
- zadania w trybie pozakonkursowym – 6.000,00 zł.

Łączna wysokość środków finansowych przekazanych z budżetu Gminy Lisków na realizację zadań publicznych przez podmioty to: 56.000,00 zł.

Realizacja zadań publicznych po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert:

- Liczba ogłoszonych konkursów: 1
- Liczba zawartych umów: 3
- Liczba beneficjentów zadań: 1

Zawarto umowy z następującymi organizacjami na realizację zadań publicznych w zakresie kultury fizycznej i sportu po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert:

1. Towarzystwo Sportowe „Liskowiak” – dotacja w wysokości 41 600,00 zł na realizację zadania - Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez rozwój sportu (m. in. piłka nożna, piłka koszykowa, piłka siatkowa, lekkoatletyka, tenis stołowy i inne) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych pn. „Aktywni Liskowianie 2019”.

2. Towarzystwo Sportowe „Liskowiak” - dotacja w wysokości 1 000,00 zł na realizację zadania - Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizację zawodów sportowych na szczeblu gminy, organizację imprez rekreacyjno - sportowych pn. „Turniej tenisa stołowego w Liskowie 2019”.

3. Towarzystwo Sportowe „Liskowiak” – dotacja w wysokości 7 400,00 zł na realizację zadania - Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez rekrutację oraz szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych przez organizacje realizujące zadania z zakresu kultury fizycznej – pn. „Pétanque w Liskowie 2019”.

Realizacja zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert:

Do Urzędu Gminy w Liskowie w 2019 roku wpłynęło 6 ofert i zostało zawartych 6 umów na łączną kwotę 6 000 zł:

- Oferta Stowarzyszenia „Mieszkańcy Wsi Nadzież” na zorganizowanie zadania publicznego pt. „Warsztaty kulinarne Regionalne smaki”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 600 zł. Dotację wykorzystano w 100%. W ramach tego zadania odbyły się warsztaty kulinarne skierowane do mieszkańców gminy Lisków, które odbyły się w miejscowości Nadzież.

- Oferta Stowarzyszenia „Działamy Razem” na zorganizowanie zadania publicznego imprezy „Wakacje na wsi”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 600 zł. Dotację wykorzystano w 100%. W ramach tego zadania 28 lipca 2019 roku w miejscowości Pyczek odbyła się impreza skierowana do mieszkańców sołectw: Pyczek, Madalin, Annopol.

- Oferta Stowarzyszenia „Kreatywni Przyjaciele Koźłatkowa” na zorganizowanie zadania publicznego imprezy „Wakacje na wsi”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 600 zł. Dotację wykorzystano w 100%. W ramach tego zadania 15.08.2019 r. przy świetlicy wiejskiej w Koźłatkowie odbył się piknik dla mieszkańców sołectwa Koźłatkowa i gminy Lisków.

- Oferta Stowarzyszenia „Aktywni Rodzice” na zorganizowanie zadania publicznego „Rodzinny piknik jubileuszowy”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 600 zł. Dotację wykorzystano w 100%. W ramach tego zadania 22.09.2019 r. odbył się piknik w miejscowości Strzałków. Impreza była skierowana przede wszystkim do mieszkańców okolicznych wsi oraz Gminy Lisków.

- Oferta Stowarzyszenia „Aktywni dla Małgowa” na zorganizowanie zadania publicznego „Warsztaty Kulinarne „Cukinii Grillowanie”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 600 zł. Dotację wykorzystano w 100%. W ramach tego zadania 12.10.2019 r. w Wiejskim Domu

Kultury w Małgowie zostały zorganizowane warsztaty kulinarne dla mieszkańców wsi Małgów i gminy Lisków w celu zintegrowania różnych grup wiekowych poprzez wspólne grillowanie i przygotowywanie potraw.

- Oferta Stowarzyszenia „Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie” na zorganizowanie zadania publicznego „Wycieczka dzieci i osób niepełnosprawnych do Fabryki bombek – „GABIGLASS” w Gnieźnie”. Na to zadanie przeznaczono kwotę 3000 zł. Dotację wykorzystano w 100%. W ramach tego zadania w dniu 7.12.2019 r. odbył się wyjazd członków Stowarzyszenia do fabryki bombek w Gnieźnie. W wyjeździe wzięło udział 35 członków Stowarzyszenia wraz z opiekunami.

m) Polityka mieszkaniowa w 2019 r.:

Zasoby mieszkaniowe Gminy Lisków – stan w dniu 31.12.2019 r.:

- liczba oddanych do użytku mieszkań komunalnych (nowych): 0
- liczba oddanych do użytku mieszkań komunalnych (wyremontowanych): 0
- liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne: 0
- 15 mieszkań komunalnych zamieszkałych o powierzchni użytkowej łącznie 725,88 m²,
(1 mieszkanie niezamieszkałe o powierzchni użytkowej 40 m²)
- Lokale socjalne: 0

Polityka mieszkaniowa Gminy Lisków funkcjonuje w oparciu o następujące uchwały i zarządzenia:

- Uchwała Nr X/80/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Lisków na lata 2015-2020.
- Uchwała Nr XI/98/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 29 października 2015 r. w sprawie zmiany uchwały Nr X/80/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Lisków na lata 2015-2020.
- Zarządzenie Nr 0050/6/2011 Wójta Gminy Lisków z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za lokale mieszkalne.
- Zarządzenie Nr 0050/6/2015 Wójta Gminy Lisków z dnia 09.03.2015 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia nr 0050/6/2011 Wójta Gminy Lisków z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek czynszu za lokale mieszkalne.
- Zarządzenie Nr 0050.29.2011 z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie określenia trybu składania wniosków o lokal mieszkalny.
- Uchwała Nr XII/86/2007 Rady Gminy Lisków z dnia 20.12.2007 roku w sprawie: ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lisków.
- Uchwała Nr V/38/2011 Rady Gminy Lisków z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie: zmiany Uchwały nr XII/86/2007 Rady Gminy Lisków z dnia 20.12.2007 roku w sprawie: ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lisków.

- Zarządzenie Nr 0050.28.2011 Wójta Gminy Lisków z dnia 08 lipca 2011 r. w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej.

n) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lisków w 2019 roku.

Na terenie gminy obowiązuje 7 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Aktualnie na terenie gminy Lisków obowiązują następujące akty prawne dotyczące zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr X/63/99 Rady Gminy Lisków z dnia 28 grudnia 1999 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lisków,
- uchwała Nr IV/28/99 Rady Gminy Lisków z dnia 15 marca 1999 roku w sprawie zatwierdzenia planu zagospodarowania przestrzennego terenu w granicach wsi Żychów, Koźlątków, Strzałków,
- uchwała Nr IV/29/99 Rady Gminy Lisków z dnia 15 marca 1999 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w granicach wsi Małgów Kolonia –Józefów,
- uchwała Nr IX/62/99 Rady Gminy Lisków z dnia 25 listopada 1999 roku w sprawie zatwierdzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lisków, w części dotyczącej rurociągu paliwowego Płock- Ostrów Wielkopolski wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- uchwała Nr XIII/82/2000 Rady Gminy Lisków z dnia 20 lipca 2000 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów eksploatacji kruszyw we wsiach: Swoboda, Józefów w gminie Lisków,
- uchwała Nr V/24/2003 Rady Gminy Lisków z dnia 21 marca 2003 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Lisków,
- uchwała Nr XV/72/2004 Rady Gminy Lisków z dnia 30 czerwca 2004 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Liskowie.

Ww. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią prawo miejscowe, w oparciu o które realizowana jest zabudowa na terenie objętym granicami tych planów.

o) Zabytki nieruchome wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Na terenie gminy Lisków znajduje się 10 zabytków wpisanych do rejestru zabytków, 108 zabytków nieruchomych, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, oraz 1 stanowisko wpisane do rejestru zabytków archeologicznych i objętych strefą konserwatorską. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania

podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Do rejestru zabytków wpisano najcenniejsze:

a) w miejscowości Lisków:

- kościół par. pw. Wszystkich Świętych, 1899 – 1901, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- cmentarz kościelny, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- ogrodzenie z bramą, k. XIX w, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- plebania, 2 poł. XIX w., nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- Dom Ludowy, ob. Bank ul. Blizińskiego 42, 1908, nr rej.: 244/Wlkp/A z 14.09.2005
- szkoła rolnicza, ob. Gimnazjum, ul. Blizińskiego 44a, 1913, nr rej.: 84/Wlkp/A z 26.02.2002
- sierociniec, ob. Dom Dziecka, ul. Blizińskiego 96, 1932, nr rej.: 243/Wlkp/A z 1.08.2005

b) w miejscowości Strzałków:

- kościół pw. NMP, drewn., 1754, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010,
- dzwonnica, drewn., 1751, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010,
- dawny cmentarz przy kościele, pocz. XVII w, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne;
- historyczne układy ruralistyczne wsi, historyczne układy urbanistyczne miasta;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta miasta (burmistrza, wójta) w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

p) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2018 roku

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2019 roku przyjęty Uchwałą NR VI/71/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2019 r. Program na rok 2019 podjęty w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r.

Na koniec roku 2019 w schronisku przebywało 8 psów wyłapanych z terenu Gminy Lisków. Koszty realizacji Programu, w tym koszty utrzymania zwierząt w schronisku, wyniosły w 2019 r. 34.091,48 zł, co stanowi 75,76 % planu.

VI. Realizacja uchwał rady gminy:

1. Liczba podjętych uchwał w 2019 roku: 111.

2. Liczba sesji : 11.

3. Liczba posiedzeń poszczególnych komisji:

- **Komisja Rewizyjna** odbyła 1 posiedzenie w dniu 15 maja 2019 roku.

Postępowania kontrolne wynikające z Planu Pracy Komisji Rewizyjnej dotyczyły:

1. Kontroli oceny wykonania budżetu Gminy za 2018 rok.

2. Kontroli dokumentacji związanej z prowadzonymi inwestycjami w 2018 roku.

Komisja poddała kontroli i ocenie następujące zagadnienia:

- wykonanie dochodów budżetu,

- wykonanie wydatków budżetowych,

- stopień realizacji wydatków majątkowych.,

- wybrane zagadnienia dotyczącą realizowanych zadań inwestycyjnych w 2018 roku.

- **Komisja Budżetu, Rolnictwa i Handlu** odbyła 10 posiedzeń (w tym 5 wspólnych posiedzeń z z Komisją Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego oraz 5 wspólnych posiedzeń z pozostałymi stałymi komisjami).

- **Komisja Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego** odbyła 10 posiedzeń (w tym 5 wspólnych posiedzeń z Komisją Budżetu, Rolnictwa i Handlu i 5 wspólnych posiedzeń z pozostałymi stałymi komisjami).

- **Komisja Oświaty, Kultury i Sportu** odbyła 10 posiedzeń (z czego 5 posiedzeń wspólnych z pozostałymi komisjami oraz 5 posiedzeń z Komisją Zdrowia i Spraw Socjalnych).

- **Komisja Zdrowia i Spraw Socjalnych** odbyła 10 posiedzeń (w tym 5 wspólnych z pozostałymi komisjami oraz 5 wspólnych z Komisją Oświaty, Kultury i Sportu).

- **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w roku 2019** odbyła 3 posiedzenia. Pierwsze posiedzenie, które odbyło się w dniu 8 stycznia 2019 roku dotyczyło rozpatrzenia skargi, która dotyczyła beczynności geodety w dopełnieniu formalności związanych z rozgraniczeniem granic na działce o nr 22 sąsiadującej z drogą gminną. Komisja podjęła czynności kontrolne mające na celu wyjaśnienie przedmiotowej sprawy. Po zapoznaniu się z dokumentacją oraz po przeanalizowaniu skargi i przeprowadzeniu czynności wyjaśniających Komisja jednogłośnie uznała skargę za bezzasadną. Dwa kolejne posiedzenia Komisji odbyły się w dniu 17 stycznia i 22 marca 2019 roku. Głównym tematem posiedzeń Komisji było rozpatrzenie petycji zgłoszonej przez mieszkańców sołectwa Wygoda dotyczącej kontynuacji remontu drogi Żychów- Wygoda. Komisja po zapoznaniu się z treścią petycji oraz szczegółowym przeanalizowaniu petycji i przeprowadzeniu czynności wyjaśniających uznała, że zgłoszona petycja jest bezzasadna.

W roku 2011 Uchwałą Nr VIII/57/2011 Rada Gminy Lisków określiła tryb i szczegółowe kryteria realizacji zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Uchwała określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy Gminy Lisków bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego na terenie Gminy Lisków. Wniosek o realizację inicjatywy lokalnej składany jest do Wójta

Gminy w terminie do 30 maja każdego roku. W 2018 roku nie złożono wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy Gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa. Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela.

Rejestr Uchwał Rady Gminy Lisków w 2019 r.

Lp.	Nr i data podjęcia	w sprawie	sposób wykonania
1.	IV/37/2019 17.01.2019	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	w trakcie wykonania - Wójt Gminy
2.	IV/38/2019 17.01.2019	zmiany uchwały budżetowej	wykonano – Wójt Gminy
3.	IV/39/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
4.	IV/40/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Liskowie	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
5.	IV/41/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Annopol	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
6.	IV/42/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Budy Liskowskie I	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
7.	IV/43/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Budy Liskowskie II	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
8.	IV/44/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Chrusty	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
9.	IV/45/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Ciepielew	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
10.	IV/46/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Józefów	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
11.	IV/47/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Koźlątków	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
12.	IV/48/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Lisków	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
13.	IV/49/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Lisków - Rzgów	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
14.	IV/50/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Madalin	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
15.	IV/51/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Małgów	Rozstrzygnięcie Nadzorcze

16.	IV/52/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Nadzież	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
17.	IV/53/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Pyczek	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
18.	IV/54/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Strzałków	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
19.	IV/55/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Swoboda	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
20.	IV/56/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Trzebień	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
21.	IV/57/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Wygoda	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
22.	IV/58/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Zakrzyn	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
23.	IV/59/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Zakrzyn-Kolonia	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
24.	IV/60/2019 17.01.2019	uchwalenia Statutu Sołectwa Żychów	Rozstrzygnięcie Nadzorcze
25.	IV/61/2019 17.01.2019	rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Lisków związaną z postępowaniem rozgraniczeniowym nieruchomości	wykonano – Przewodniczący Rady Gminy
26.	V/62/2019 21.02.2019	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	w trakcie wykonania - Wójt Gminy
27.	V/63/2019 21.02.2019	zmiany uchwały budżetowej	wykonano – Wójt Gminy
28.	V/64/2019 21.02.2019	zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Koźlątków	Wykonano – Wójt Gminy
29.	VI/65/2019 25.03.2019	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	Wykonano – Wójt Gminy
30.	VI/66/2019 21.02.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
31.	VI/67/2019 25.03.2019	zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Ciepielew	wykonano – Wójt Gminy
32.	VI/68/2019 25.03.2019	zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Strzałków	Wykonano – Wójt Gminy
33.	VI/69/2019 25.03.2019	zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Lisków	wykonano – Wójt Gminy
34.	VI/70/2019 25.03.2019	zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Pyczek	wykonano – Wójt Gminy
35.	VI/71/2019 25.03.2019	programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2019	wykonano – Wójt Gminy

		roku	
36.	VI/72/2019 25.03.2019	nie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w 2020 roku	zrealizowano – Wójt Gminy
37.	VI/73/2019 25.03.2019	Przekształcenia szkoły podstawowej im. Józefa Wybickiego w Liskowie poprzez zmianę siedziby	wykonano – Wójt Gminy
38.	VI/74/2019 25.03.2019	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości gruntowych położonych w Liskowie	w trakcie realizacji – Wójt Gminy
39.	VI/75/2019 25.03.2019	wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowej położonej w Liskowie	wykonano – Wójt Gminy
40.	VI/76/2019 25.03.2019	rozpatrzenia petycji zgłoszonej przez mieszkańców sołectwa Wygoda	Wykonano – Przewodniczący Rady Gminy
41.	VI/77/2019 25.03.2019	uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie	wykonano – Wójt Gminy
42.	VI/78/2019 25.03.2019	Uchwalenia Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Liskowie	wykonano – Wójt Gminy
43.	VI/79/2019 25.03.2019	przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami sołectw Gminy Lisków sprawie projektów statutów sołectw	wykonano – Wójt Gminy
44.	VI/80/2019 25.03.2019	Wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi , ustalenia stawki opłaty oraz ustalenia wyższej stawki opłaty za odpady nie zbierane selektywnie	wykonano – Wójt Gminy
45.	VII/81/2019 30.05.2019	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	Wykonano – Wójt Gminy
46.	VII/82/2019 30.05.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
47.	VII/83/2019 30.05.2019	zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Żychów	wykonano – Wójt Gminy
48.	VII/84/2019 30.05.2019	Zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Zakładu Aktywności zawodowej „Swoboda”	wykonano – Wójt Gminy
49.	VII/85/2019 30.05.2019	inkaso podatku od nieruchomości , rolnego i leśnego	wykonano – Wójt Gminy
50.	VII/86/2019 30.05.2019	zmiany Uchwały nr II/13/2018 rady Gminy Lisków z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie opłaty od posiadania psów za 2019 r.	wykonano – Wójt Gminy
51.	VII/87/2019 30.05.2019	zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Liskowie za 2018 rok	wykonano – Wójt Gminy

52.	VII/88/2019 30.05.2019	przystąpienia Gminy Lisków do projektu konkursowego oraz wyrażenia zgody na zawarcie partnerstwa na rzecz realizacji projektu konkursowego „Krok naprzód”, realizowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020, Osi priorytetowej 7: wyłączenie społeczne, Działanie 7.1 Aktywna Integracja, Poddziałanie 7.1.2 Aktywna integracja.	wykonano - Wójt Gminy
53.	VII/89/2019 30.05.2019	zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Instytucji Kultury w Liskowie za 2018 rok	wykonano - Wójt Gminy
54.	VII/90/2019 30.05.2019	uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Lisków	wykonano - Wójt Gminy
55.	VII/91/2019 30.05.2019	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania Gminy lisków dla terenu położonego w miejscowości Zakrzyn	wykonano - Wójt Gminy
56.	VII/92/2019 30.05.2019	zgłoszenia sołectwa Wygoda do programu „Wielkopolska odnowa Wsi 2013 -2020”.	wykonano - Wójt Gminy
57.	VIII/93/2019 12.06.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
58.	VIII/94/2019 12.06.2019	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Lisków oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 roku.	wykonano – Wójt Gminy
59.	VIII/95/2019 12.06.2019	ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Lisków, a także inne organy, od dnia 1 września 2019 roku.	wykonano – Wójt Gminy
60.	VIII/96/2019 12.06.2019	określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Lisków pracujących z z grupami obejmującymi dzieci 6 – lenie i dzieci młodsze.	wykonano – Wójt Gminy
61.	VIII/97/2019 12.06.2019	ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Lisków.	wykonano – Wójt Gminy

62.	VIII/98/2019 12.06.2019	powołania zespołu do przedstawienia Radzie Gminy Lisków opinii o zgłoszonych kandydatach na ławników do sądu Rejonowego w Kaliszu na kadencję 2020 - 2023.	wykonano – Przewodniczący Rady Gminy
63.	VIII/99/2019 12.06.2019	zmiany uchwały Nr XL/298/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Liskowie	wykonano – Wójt Gminy
64.	VIII/100/2019 12.06.2019	utworzenia Publicznego Żłobka w Liskowie, dla którego organem prowadzącym jest gmina Lisków oraz nadania statutu	wykonano – Wójt Gminy
65.	VIII/101/2019 12.06.2019	udzielenia Wójtowi Gminy Lisków wotum zaufania za 2018 rok	wykonano - Rada Gminy
66.	VIII/102/2019 12.06.2019	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Lisków za 2018 rok.	wykonano – Wójt Gminy
67.	VIII/103/2019 12.06.2019	udzielenia absolutorium dla Wójta Gminy Lisków z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok	wykonano – Rada Gminy
68.	VIII/104/2019 18.07.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
69.	IX/105/2019 18.07.2019	zmiany uchwały nr VIII/94/2019 Rady Gminy Lisków z dnia 12.06.2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Lisków oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 roku.	wykonano – Wójt Gminy
70.	IX/106/2019 18.07.2019	zmiany uchwały nr VII/88/2019 rady Gminy Lisków z dnia 30 maja 2019 w sprawie przystąpienia Gminy Lisków do projektu konkursowego oraz wyrażenia zgody na zawarcie partnerstwa na rzecz realizacji projektu konkursowego „ Krok naprzód „, realizowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 -2020, Osi priorytetowej 7: wyłączenie społeczne , Działanie 7.1 Aktywna Integracja , Poddziałanie 7.1.2 Aktywna integracja.	wykonano – Wójt Gminy
71.	IX/107/2019 18.07.2019	wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowych położonych w Liskowie	wykonano – Wójt Gminy

72.	IX/108/2019 18.07.2019	Skargi i odpowiedzi na skargę wniesioną przez prokuratora Prokuratury Okręgowej w Ostrowie Wlkp. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu na Uchwałę Nr III/23/2010 rady Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Liskowie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.	Wykonano – Przewodniczący Rady Gminy
73.	X/109/2019 29.08.2019	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	Wykonano – Wójt Gminy
74.	X/110/2019 29.08.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
75.	X/111/2019 29.08.2019	dopuszczenia zapłaty podatków i opłat stanowiących dochody budżetu Gminy Lisków za pomocą innego instrumentu płatniczego	wykonano – Wójt Gminy
76.	X/112/2019 29.08.2019	przekazania mienia Gimnazjum im. ks. W. Blizińskiego w Liskowie, które kończy działalność z dniem 31.08.2019 r.	wykonano – Wójt Gminy
77.	X/113/2019 29.08.2019	wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowej położonej w Zakrzynie	w trakcie realizacji – Wójt Gminy
78.	X/114/2019 29.08.2019	ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku prowadzonym przez Gminę Lisków i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie.	wykonano – Wójt Gminy
79.	X/115/2019 29.08.2019	ustalenia wysokości opłaty za wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych	wykonano – Wójt Gminy
80.	XI/116/2019 27.09.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
81.	XII/117/2019 28.10.2019	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	Wykonano – Wójt Gminy
82.	XII/118/2019 28.10.201	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
83.	XII/119/2019 28.10.2019	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2020	wykonano – Wójt Gminy
84.	XII/120/2019 28.10.2019	obniżenia średniej ceny skupu żyta	wykonano – Wójt Gminy
85.	XII/121/2019 28.10.2019	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2020 rok	wykonano – Wójt Gminy

86.	XII/122/2019 28.10.2019	opłaty od posiadania psów na 2020 rok	wykonano – Wójt Gminy
87.	XII/123/2019 28.10.2019	określenia wzoru wniosku o wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego składanego na terenie Gminy Lisków	wykonano – Wójt Gminy
88.	XII/124/2019 28.10.2019	stwierdzenia zakończenia działalności Gimnazjum im. ks. W. Blizińskiego w Liskowie	wykonano – Wójt Gminy
89.	XII/125/2019 28.10.2019	Wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu na okres 3 lat w trybie bezprzetargowym lokalu użytkowego położonego w Liskowie przy ul. Ogrodowej 5	wykonano – Wójt Gminy
90.	XII/126/2019 28.10.2019	zmiany Uchwały Nr V/32/2015 rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymywania czystości i porządku na terenie Gminy Lisków	wykonano – Wójt Gminy
91.	XII/127/2019 28.10.2019	zmiany uchwały Rady Gminy Lisków nr X/85/2015 z dnia 17 września 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	wykonano – Wójt Gminy
92.	XII/128/2019 28.10.2019	ustalenia regulaminu przeprowadzenia wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Kaliszu	wykonano – Rada Gminy
93.	XII/129/2019 28.10.2019	powołania komisji Skrutacyjnej do przeprowadzenia głosowania w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Kaliszu	wykonano – Rada Gminy
94.	XII/130/2019 28.10.2019	wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Kaliszu na kadencję 2020 -2023	wykonano – Rada Gminy
95.	XIII/131/2019 26.11.2019	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	wykonano – Wójt Gminy
96.	XIII/132/2019 26.11.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
97.	XIII/133/2019 26.11.2019	udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonym na terenie Gminy Lisków.	wykonano – Wójt Gminy

98.	XIII/134/2019 26.11.2019	zaciągnięcia kredytu długoterminowego	wykonano – Wójt Gminy
99.	XIII/135/2019 26.11.2019	uchwalenia Programu współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.) na 2020 rok	wykonano – Wójt Gminy
100.	XIII/136/2019 26.11.2019	regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez Gminę Lisków do dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz kryteriów i tryb przyznawania nagród.	wykonano – Wójt Gminy
101.	XIII/137/2019 26.11.2019	Zatwierdzenia Planów pracy Komisji stałych Rady Gminy Lisków	wykonano – Wójt Gminy
102.	XIII/138/2019 26.11.2019	zmiany uchwały Nr IX/77/2015 Rady gminy lisków z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lisków i ustalenia stawki takiej opłaty	wykonano – Wójt Gminy
103.	XIII/139/2019 26.11.2019	zmiany uchwały Nr XXXIV/246/2017 Rady Gminy Lisków z dnia 30 października 2017 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty oraz ustalenia wyższej stawki opłaty za odpady nie zbierane selektywnie	wykonano – Wójt Gminy
103.	XIII/140/2019 26.11.2019	Zmiany Uchwały nr X/65/2007 rady gminy Lisków z dnia 24 października 2007 r. w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli dla których organem prowadzącym jest Gmina Lisków, a także warunków i sposobów ich przyznawania	wykonano – Wójt Gminy
104.	XIV/141/2019 30.12.2019	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2019 - 2032	wykonano – Wójt Gminy
105.	XIV/142/2019 30.12.2019	zmiany uchwały budżetowej na 2019 rok	wykonano – Wójt Gminy
106.	XIV/143/2019	zatwierdzenia planu finansowego	wykonano – Wójt

	30.12.2019	zakładowego Funduszu Aktywności Zakładu Aktywności Zawodowej "Swoboda" na 2020 rok.	Gminy
107.	XIV/144/2019 30.12.2019	przyjęcia Gminnego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych na 2020 rok – programu wchodzącego w skład gminnej strategii integracji i Rozwiązywania problemów Społecznych.	wykonano – Wójt Gminy
108.	XIV/145/2019 30.12.2019	przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok – programu wchodzącego w skład gminnej strategii integracji i Rozwiązywania problemów Społecznych.	wykonano – Wójt Gminy
109.	XIV/146/2019 30.12.2019	Określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Lisków w roku szkolnym 2019/2020	wykonano – Wójt Gminy
110.	XIV/147/2019 30.12.2019	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2020 - 2032	wykonano – Wójt Gminy
111.	XIV/148/2019 30.12.2019	Uchwały budżetowej na 2020 rok	wykonano – Wójt Gminy

VII. Podsumowanie

W 2019 roku minęło 15 lat członkostwa w Unii Europejskiej i realizacji przez samorządy różnorodnych operacji przy wsparciu finansowym funduszy w ramach budżetu unijnego. Pozyskane środki finansowe dostępne w ramach różnorodnych programów unijnych miały być warunkiem osiągnięcia satysfakcji lokalnego społeczeństwa, a nie celem samym w sobie. Stąd w odpowiedzi na głosy mieszkańców rozbudowaliśmy sieć kanalizacyjną, remontowaliśmy system uzdatniania wody, budowaliśmy przydomowe oczyszczalnie ścieków, modernizowaliśmy drogi, remontowaliśmy świetlice wiejskie, budynki użyteczności publicznej, prowadziliśmy termomodernizację tych obiektów. Wśród wspieranych z funduszy europejskich i krajowych były także imprezy kulturalne, plenery malarskie, czy poprawa dostępu mieszkańców Gminy i najważniejszych instytucji do szerokopasmowego Internetu. W ciągu tych lat zadaniem priorytetowym była niewątpliwie infrastruktura drogowa. Na terenie całej gminy dzięki środkom zewnętrznym oraz własnym, wybudowaliśmy, przebudowaliśmy i zmodernizowaliśmy 73,92 km dróg, z czego nasze drogi gminne to 55,10 km. W trakcie prac poprawiono nawierzchnie asfaltowe, budując przy części z nich chodniki i oświetlenie. Powstały parkingi przy cmentarzu, hali sportowo-widowiskowej i Gminnym Ośrodku Kultury w Liskowie, najprężniej działającym w powiecie kaliskim. Z budżetu gminy przeznaczyliśmy na wyżej wymienione zadania 16 mln zł, czyli największą kwotę inwestycyjną.

Bezpieczeństwo mieszkańców a także estetykę wielu wsi podniosły inwestycje w budowę chodników. Wykonaliśmy ich około 17 km, a w perspektywie są kolejne.

Korzystając ze wsparcia środków unijnych samorząd powiatowy i wojewódzki przebudował na terenie naszej gminy łącznie 32,20 km dróg powiatowych i wojewódzkich, w tym w ramach ogromnie ważnego scalania gruntów (środki z Unii europejskiej) w miejscowościach Strzałków i Chrusty wybudowano 3,66 km nowych dróg o nawierzchni tłuczniowej oraz przebudowano 14,53 km dróg o nawierzchni tłuczniowej oraz 0,75 km dróg o nawierzchni asfaltowej.

Dbając o warunki socjalno-bytowe mieszkańców oraz warunki w rolnictwie szczególnie w gospodarstwach hodowlanych, modernizowaliśmy system dostawy wody. Remontowana sieć wodociągowa została połączona w całość, co gwarantuje dostawy mimo awarii w jednej w dwóch stacji. Ponadto wszystkie Stacje Uzdatniania Wody dzięki pozyskaniu środków unijnych przeszły gruntowne remonty, a w 2018 roku zapewniliśmy niezależne zasilanie agregatem prądotwórczym, zaś wykonany odwiert nr 2 w Liskowie stał się w pełni eksploatowaną studnią. Wydatki na ten cel w latach 2007-2018 wyniosły blisko 3 mln zł.

Zadania z gospodarki ściekowej to nie tylko troska o mieszkańców tu i teraz, to także troska o czyste środowisko dla kolejnych pokoleń. W Liskowie, i Żychowie i Nadzieży wybudowaliśmy sieć kanalizacji sanitarnej, a tam gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej wybudowaliśmy przydomowe oczyszczalnie ścieków. Ta ogromna inwestycja prowadzona była w pionierskim programie z udziałem dotacji PROW (Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich), co w efekcie przyniosło wybudowanie 444 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków. Łącznie z remontem oczyszczalni ścieków przeznaczaliśmy na te inwestycje prawie 10 mln zł.

Chcąc zapewnić na wysokim poziomie najlepsze warunki nauki najmłodszego pokolenia, gwarantując komfort i bezpieczeństwo dzieciom i młodzieży, a także pracownikom placówek, wyremontowaliśmy wszystkie budynki szkolne – w ramach inwestycji termomodernizacyjnych rządowych (GIS) bądź unijnych. Zaś dla prowadzenia zajęć pozalekcyjnych a także indywidualnego realizowania pasji i zainteresowań wykorzystujemy multifunkcyjną halę sportowo-widowiskową, wybudowaną w 2007 r. również dzięki wsparciu zewnętrznemu ze środków krajowych. Pobudowaliśmy przy każdej szkole boiska sportowe, place zabaw, a także pojawiły się siłownie zewnętrzne czy inne tereny rekreacyjne. W inwestycje w oświatę, ale także rekreację sportową, zainwestowaliśmy około 10,6 mln zł. Nie żałujemy sił i środków na organizację zajęć wyrównawczych, dydaktycznych, sportowych (pływanie) i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych oraz gimnazjum, na które przeznaczaliśmy prawie 1,5 mln zł i na które wciąż pozyskujemy środki zewnętrzne.

Na przełomie tych lat udało nam się wyremontować wszystkie obiekty użyteczności publicznej. Zainwestowana kwota w wysokości 6,6 mln zł świadczy o naszej szczególnej trosce i jest realną odpowiedzią na lokalne wnioski i zapotrzebowania w utrzymanie, modernizację budynków użyteczności publicznej. Mamy tu na myśli ośrodek zdrowia, strażnice i świetlice wiejskie, wszystkie budynki szkół, ośrodki kultury w Liskowie i Małgowie oraz komunalne budynki mieszkalne. Wszystkie te inwestycje są także wyrazem troski o wszystkich mieszkańców naszych wsi. Znajdują tutaj miejsce dzieci, młodzież, Ochotnicze Straże Pożarne, Koła Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenia oraz mieszkańcy

każdej z tych miejscowości. Chcemy, żeby poczuli się oni gospodarzami tych obiektów ale jednocześnie sami inicjowali aktywność wokół nich. Jako jednej z trzech gmin w powiecie udało nam się utworzyć podstawę pogotowia ratunkowego. Wspieramy również finansowo konserwację i remonty obiektów zabytkowych takich jak kościoły czy przydrożne figurki.

Przeprowadzona została renowacja ołtarza bocznego Matki Boskiej Nieustającej Pomocy i św. Józefa w Kościele Parafialnym w Liskowie, przy wykorzystaniu środków własnych i dotacji z Urzędu Marszałkowskiego i Gminy Lisków. Nasza parafia dwukrotnie pozyskała dotację z Urzędu Marszałkowskiego na projekt „Altana miejscem spotkań pokoleń – etap I i II”, dzięki temu wykonano drewnianą altanę oraz wyposażono ją w drugim etapie w granitową posadzkę i murowanego grilla. Parafia pozyskała również środki finansowe z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w ramach WRPO i Powiatu Kaliskiego na remont i termomodernizację budynku plebanii.

Parafia Strzałków również otrzymała dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013 w ramach rozwoju kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego na kompleksowe prace budowlane zabytkowego kościoła drewnianego w Strzałkowie. Inwestorem była Diecezja Kaliska. Dzięki dotacji z gminy, ołtarz w Kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Strzałkowie został poddany renowacji.

Na terenie naszej Gminy prężnie działają stowarzyszenia, które realizują przy pomocy środków samorządowych – krajowych i gminnych - zadania w sferze publicznej. Działalność stowarzyszeń to przede wszystkim działalność statutowa oraz działalność mająca na celu kultywowanie tradycji oraz integrację mieszkańców poprzez między innymi: organizację pikników i festynów, rajdów rowerowych, warsztatów kulinarnych, spotkań świątecznych, organizacja zajęć, turniejów i imprez sportowych oraz dbałość o obiekty użyteczności publicznej. Natomiast najstarszymi stowarzyszeniami, które niezawodnie funkcjonują w naszej gminie są Ochotnicze Straże Pożarne. Ich aktywność to nie tylko zaangażowanie w działalność strażacką dla ratowania ludzkiego życia i mienia ale także pomoc w organizacji imprez kulturalnych i sportowych. Zawsze dbamy o to aby jednostki były wyposażone w niezbędny sprzęt. Corocznie pozyskujemy i przekazujemy środki na dofinansowanie zakupu sprzętu ratowniczo – gaśniczego i remont strażnic. Natomiast wszystkie jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych zostały wyposażone w latach 2007-2018 w samochody pozwalające brać udział w poza bojowych działaniach OSP. Wartym podkreślenia jest działalność Stowarzyszenia Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, które robi naprawdę wiele dobrego dla osób dotkniętych przez los oraz prowadzi Zakład Rehabilitacji służący chorym nie tylko z Gminy Lisków.

Zadania opiekuńcze nad częścią mieszkańców realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i mówiąc kolokwialnie obsługuje on program 500+, świadczenia rodzinne, alimentacyjne, udziela pomocy społecznej, obsługuje działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ośrodek dodatkowo realizuje wiele projektów unijnych skierowanych dla osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, seniorów, w tym na przykład utworzenie i funkcjonowanie w Gminie Lisków „Klubu Seniora”, na co otrzymaliśmy środki finansowe z WRPO.

Tak szerokie inicjatywy w naszej gminie to także potwierdzenie otwartości władz na propozycje dotacji zewnętrznych. Budowy, zakup sprzętu, organizacja imprez odbywały się przy zaangażowaniu środków m.in. Unii Europejskiej oraz z innych środków krajowych. Nasza aktywność pozwoliła do każdej wydatkowanej na inwestycję złotówki z budżetu dołożyć drugą pochodzącą z wyżej wymienionych źródeł.

Wydaje się, że zasięg zainteresowania i działania władz gminnych jest szeroki. Choć są zapewne głosy negujące wspólne osiągnięcia. Być może jest grupa, której wnioski czy plany nie były jeszcze realizowane. Są jednak w naszej małej ojczyźnie miejsca dla samorealizacji dla każdego mieszkańca. Posiadając tak bogate doświadczenie inwestycyjne nie spoczniemy na laurach i kolejne lata przyniosą jeszcze wiele pożytecznych inicjatyw dla naszej gminy. Taką pozytywną i bardzo pożyteczną inwestycją byłaby budowa małego basenu krytego. Na taką inwestycję niezbędny jest dostęp do zewnętrznych środków finansowych. Z pewnością Gmina Lisków byłaby jedną z pierwszych, która sięgnęłaby po takie fundusze.

Wzbogacenie bazy sportowej i turystycznej o mały basen z zapleczem rehabilitacyjnym i rekreacyjnym jest realnym marzeniem władz samorządowych naszej gminy. Jednak koszty takiej inwestycji są poza możliwościami skromnego budżetu wiejskiej Gminy Lisków, natomiast nasze doświadczenia w zdobywaniu środków pozabudżetowych, pozwoliłyby złożyć skuteczny wniosek o taką dotację. Dlatego też oczekujemy rozszerzenia na przykład turystycznej oferty dotacyjnej różnych instytucji, chcielibyśmy, by obok ścieżek rowerowych czy zewnętrznych siłowni dotowano także małe baseny do nauki pływania, a niekoniecznie sportowe pływalnie. Nasza otwartość na innowacyjne rozwiązania techniczne podpowiada, że projekt może być rozbudowany o energię z odnawialnych źródeł.

Cieszy nas pojawienie się zewnętrznych środków finansowych przeznaczonych na opiekę nad najmłodszymi mieszkańcami gminy, np. MALUCH+, z którego nasza gmina skorzystała w 2019 r. na utworzenie w Liskowie pierwszego publicznego żłobka w powiecie kaliskim.

Ciągle potrzeba środków finansowych na budowę i przebudowę dróg, którymi przemieszcza się coraz więcej samochodów, na budowę chodników, którymi bezpiecznie przejdą piesi oraz cały czas potrzeba środków finansowych na ochronę środowiska, zwłaszcza, że w naszej gminie działa tylko jedna oczyszczalnia ścieków, sukcesywnie remontowana dzięki pozyskiwanym funduszom z Unii Europejskiej (PROW) oraz z funduszy ochrony środowiska.